

■ یکشنبه ۱۶ مهر ۱۳۹۱ / شماره ۴۵ / سال سوم / ۸ صفحه / ۵۰۰ تومان

برگزاری گفت وگوهای تازه میان دولت و شبه نظامیان کرد خبر داد اردوغان این خبر را در مصاحبه یی تلوزیونی که از شبکه ۷ این کشور پخش شده بود، اعلام کرد و گفت که با توجه به مواضع اعلام شده در امرالی امکان گفت وگو های بیشتر وجود دارد. اشاره نخست وزیر ترکیه به مذاکرات صورت گرفته با عبدالله اوجلان، رهبر حزب پ.ک.ک بود که هم اکنون در جزیره امرالی دوران حکومت خود را سپری می کند. مقامات اطلاعاتی ترکیه گفته اند که در سالهای اخیر تماسهایی را با چهره های ارشد این حزب برقرار کرده اند اما مذاکرات میان دو طرف ناکام مانده است. سخنان نخست وزیر ترکیه اندکی پس از آن بیان شده که حزب اشتی و دمکراسی، مهمترین حزب هوادار کردها، برای جلوگیری از تشدید خشونت ها خواستار انجام مذاکره میان دولت و پ.ک.ک شد. درگیری هایی که در ماه های اخیر میان نیروهای مسلح ترکیه و شبه نظامیان کرد پ.ک.ک رخ داده در ۲۸ سال گذشته بی سابقه بوده است. از زمان برگزاری انتخابات پارلمانی در ماه ژوئن سال ۲۰۱۱ درگیرها میان دولت ترکیه و کردهای پ.ک.ک بیش از ۷۰۰ کشته بر جای گذاشته است.

حامیان تروریسم مذاکره نخواهم کرد

این در حالی است که نخست وزیر ترکیه در مصاحبه روز گذشته خود تاکید کرده است که حاضر نیست با گروه های حامی تروریسم در ترکیه دیدار کند و موضعی بر خلاف اظهارات چند روز پیش خود را اتخاذ کرده است. رجب طیب اردوغان، در مصاحبه مشترک با دو شبکه تلوزیونی ترکیه، اعلام کرد: هرگز با کسانی که از گروه های تروریستی ترکیه حمایت کرده و در حل و فصل پرونده تروریسم در ترکیه، از تروریستها جانبداری کنند گفت وگو نخواهم کرد. او گفت: دیدار و تبادل نظر با حامیان گروه های تروریستی امکان پذیر نیست.

اردوغان همچنین تاکید کرد، در صورتی که بخواد در سمت نخست وزیر ترکیه با گروه های تروریستی یا حامیانشان دیدار و گفت وگو کند. این مساله احساسات خانواده ها و مادران شهدای حملات تروریستی را جریحه دار خواهد کرد. این در حالی است که پیشتر اردوغان اعلام کرده بود حاضر است با اعضای حزب کارگران کردستان ترکیه دیدار کند.

رسانه های داخلی ترکیه اعلام کردند اعضای حزب صلح و دمکراسی ترکیه که تا حدودی از پ.ک.ک طرفداری می کنند خواهان تعیین زمان دیدار با اردوغان شده اند. نخست وزیر ترکیه در ادامه ضمن انتقاد از اظهارات اخیر کمال کلیچدار اغلو، رییس حزب جمهوری خلق ترکیه، بزرگترین حزب مخالف دولت در این کشور، تاکید کرد: امکان ندارد که بخوایم روزی کشورم را به خاطر چیز هایی پیش پا افتاده و ساده بفروشم. او همچنین اعلام کرد شکایتی را علیه کلیچدار اوغلو به خاطر اظهاراتش به مراجع قضایی ارائه داده است. کلیچدار اوغلو پیشتر در اظهاراتی گفته بود اردوغان با اقداماتش به منافع ملی ترکیه خیانت می کند.

جناب آقای عبدالکریم احمد نژاد

درگذشت برادر گرامیتان ما را سخت اندوهگین نمود، از خداوند منان برای

آن مرحوم غفران الهی و برای بازماندگان صبر جزیل مسئلت می نماییم.

ید منصور هاشمی نسب – آزاد شیخ اسماعیلی – دکتر شهرام بهمنی – امید کریمی – رحمان غریبی

هفته نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی استان کردستان

زخمهایی بر پیکر مناطق کرد نشین

■ ندای گروس – احسان هوشمند/ پس از گذشت سی سال حتی برای شناسایی این واقعیت چه گام هایی برای التیام زخم هایی که بر مناطق کردنشین غرب کشور وارد شد، برداشته شده است؟ به حال خود نگ گذشتن ضایعاتی از این دست، به صورت نوعی خوش خیالی بر این فرض که گذشته ها گذشته، جز دعوت به مشکلات بیشتر در مراحل بعد هیچ نتیجه ای نداشته و ندارد. بخش هایی از غرب ایران محل سکونت اقوام و ایلات کرد است و قسمت هایی از آن حدود در سال های پس از پیروزی انقلاب با مسائل و مشکلات عدیده ای روبه رو بوده است. انقلاب دگرگونی سریع ساختارهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، امنیتی و نظامی کشور را در پی داشت. در پی درهم ریختگی نظم پیشین در برخی از مناطق کشور چالش ها و مسائلی ظهور و بروز کرد که نتایج دردناکی به دنبال داشت. درگیری های نظامی میان احزاب مستقر در منطقه کردنشین، همچون احزاب دموکرات، کومله، چریک های فدایی خلق اقلیت، رزگاری، پیکار و... که عموماً دارای گرایش ها و ایدئولوژی چپ سوسیالیستی و مارکسیستی بودند با دولت تازه استقرار یافته، یکی از این مسائل بود. این درگیری ها از سال ۱۳۵۷ تا اواخر دهه ۱۳۶۰ استمرار یافت در این دوره ۱۲-۱۰ ساله و از این رهگذر خسارت های سنگین انسانی، اجتماعی و اقتصادی بسیاری بر منطقه و کشور وارد آمد. البته درگیری های داخلی میان خود احزاب رقیب در منطقه نیز بر ابعاد این خسارت ها افزود. از دیگر سو با آغاز جنگ عراق با ایران همچون سایر نقاط جنگ زده کشور، تلفات و خسارت های سنگینی بر شهروندان چهار استان آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و ایلام وارد شد. در این مقاله تلاش می شود ابعاد خسارت های انسانی مورد بحث در قالب چهار

بخش ذیل به بحث گذاشته شود:

۱- قربانیان جنگ ایران و عراق
۲- تلفات انسانی نیروهای اهل منطقه به دلیل مقابله با احزاب مستقر در این مناطق

۱- قربانیان جنگ ایران و عراق بیش از هر نقطه دیگر از کشور، به صورت مستقیم تأثیر خود را بر ساختار اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی استان های مرزی همجوار با کشور عراق گذاشت. استان های خوزستان، ایلام، کرمانشاه، کردستان و آذربایجان غربی بیشترین تأثیرها و آسیب ها را متحمل شدند.

۳- تلفات گروه های فعال در مناطق کردنشین
۴- تلفات ناشی از زد و خورد بین خود احزاب مستقر در منطقه

تلفات انسانی درگیری ها و جنگ در حوزه کردنشین غرب کشور

۱- قربانیان جنگ ایران و عراق
جنگ و درگیری های نظامی میان دو کشور، و یا میان چند کشور با یکدیگر همچون جنگ های جهانی، و یا درگیری های نظامی میان یک دولت با بخشی از جریان های مخالف و یا میان جریان های رقیب سیاسی، یکی از موضوع های مورد توجه علوم سیاسی، جامعه شناسی، مردم شناسی، روانشناسی و سایر علوم اجتماعی است. در جامعه شناسی، جنگ و درگیری های خونین نظامی مورد توجه طیف وسیعی از نظریه پردازان مکاتب گوناگون جامعه شناسی و نیز نسل جدید جامعه شناسان قرار گرفته است. ابعاد مختلف جنگ همچون بعد و نوع درگیری های نظامی، سبک جنگ، ابعاد اقتصادی، جمعیتی، سیاسی، فرهنگی و انسانی و نیز پیامدهای کوتامدت و بلندمدت آن، از جمله مضامینی است که توجه جامعه شناسان این حوزه را به خود معطوف ساخته و تلاش های نظری و پژوهشی بسیاری را سامان داده است. [۱]

جامعه ایران پس از پیروزی انقلاب، درگیر جنگی تمام عیار و ناخواسته با دولت عراق

جناب آقای امین مرادی

حسن انتصاب شما را به عنوان رئیس حوزه ی هنری استان کردستان تبریک می گوئیم. امیدواریم شکوفایی و توسعه ی فرهنگ و هنر این دیار فزونی یابد.

ابراهیم دلاوری، سید محمد لطیف حسینی نصب، فرید سماواتی، فرزاد نویدی، آرمان نصراللهی

جناب آقای اسماعیل احمدی

انتصاب جنابعالی را بعنوان رئیس امور کتابخانه های عمومی کرمانشاه نشان از توانمندی و شایستگی شماست. برایتان موفقیت و سربلندی آرزو مندیم.

سید محمد لطیف حسینی نسب، فرید سماواتی، فرزاد نویدی، آرمان نصراللهی

- صاحب امتیاز و مدیر مسئول: **عبدالقادر چهل امیریانی**
- سردبیر** **احمد مرادی**
- خبر و گزارش**.....**امید کریمی**
- مدیر اجرایی**.....**عرفان نادری**
- گرافیکست و صفحه آرا** **سروش وکیلی** **۰۹۱۸۷۸۸۸۲۰۰**
- تلفن** ۰۸۷۱۲۲۸۲۲۰۶ آدرس : سندج خیابان پاسداران پاساژ مرورید طبقه سوم واحد ۱۸

nedae.garoos@yahoo.com

خبر

تجربه سیاسی جلال طالبانی در حل مسئله کُرد تأثیر گذار خواهد بود

■ احمد ترک که به همراه هیئتی از مقامات حزب BDP به منظور دیدار با جلال طالبانی به سلیمانیه رفته است پس از دیدار با جلال طالبانی در گفتگو با روزنامه کردستان نوی گفت: جلال طالبانی علاوه بر اینکه شخصیت سیاسی باتجربه و برجسته ای است، رئیس جمهور یک کشور نیز هست بنابراین می تواند در حل مسئله کرد تأثیر گذار باشد.

وی با اشاره به اینکه دیگر رهبران سیاسی نیز برای حل مسئله کرد تلاش می کنند لزوم ممانعت از تقلیل نظامی میان ملتها را در پیش گرفتن سیاست مشترک عنوان کرد.

احمد ترک تأکید کرده است باید صلح جایگزین جنگ ۳۰ ساله در ترکیه شود و به همین دلیل از جلال طالبانی می خواهیم از تجربه سیاسی خود در این زمینه استفاده و در این مسئله دخالت کنند.

وی با اشاره به درخواست دولت ترکیه از پ.ک.ک به توقف درگیری گفت: باید اوجالان و پ.ک.ک را متقاعد کنیم به این مسئله فکر کنند؛ چرا که این نیروهای پ.ک.ک هستند که سلاح در دست دارند.

احمد ترک از پیشنهاد BDP برای گفتگوی رودر رو خبر داد که براساس آن باید هم وضعیت کسانی که در ۳۰ سال گذشته در درگیریها دخالت داشته اند در نظر گرفته شود و هم سیاستهای کُردها و هم ملت ترک نیز از نظر دور نداشت.

احمد ترک اشاره کرده است که علاوه بر گفتگو های اسلو قبلاً هم گفتگوهایی صورت گرفته است و مردم هم از ادامه این گفتگوها حمایت می کنند اما فاشیستها و نژادپرستان مخالف انجام هر گونه گفتگویی هستند.

استاندار کرکوک :

کرکوک نیازی به حضور نیروهای عملیاتی دجله ندارد

■ نجم الدین کریم استاندار کرکوک گفت: به هیچ وجه با استقرار نیروهای تحت فرماندهی عملیاتی دجله در فرودگاه کرکوک موافقت نخواهیم کرد.

وی با اشاره به اینکه نیروهای امنیتی کرکوک مستقل عمل می کنند و در انجام ماموریت خود نیز موفق عمل کرده اند اظهارداشت: درصورتیکه نیروهای ویژه تحت عنوان «دجله» نیز به کرکوک بیایند حق دخالت در مسائل امنیتی داخل شهر را ندارند.

استاندار کرکوک از حکومت فدرال عراق خواست فرمان تشکیل فرماندهی عملیات دجله را لغو کند.

بعد از اعلام تشکیل فرماندهی عملیات دجله از سوی نوری مالکی و استقرار آن در فرودگاه کرکوک مسئولان شهر کرکوک از این تصمیم اظهار نگرانی کردند؛ تا جایی که دولت وادار شد برنامه استقرار این نیروها را موقتاً به تعویق بیندازد.

تشکیل فرماندهی عملیات دجله که نیروهای امنیتی را دربرمی گیرد دو ماه پیش به فرمان نوری مالکی اعلام شد.

نخست وزیر عراق هدف از تشکیل این فرماندهی را تقویت امنیت استانهای دیاله و کرکوک اعلام کرده است.

مقامات اقلیم کردستان عراق به حکم اینکه برخی مناطق این دو استان جزو مناطق مورد مناقشه قرار دارند هدف از تشکیل این فرماندهی را تحکیم قدرت دولت مرکزی در این مناطق می دانند و با این تصمیم نوری مالکی مخالف هستند.

معمولاً وقتی از گروه‌های مسلح یا تروریست کرد عراقی سخن به میان می‌آید، اذهان به سوی گروه‌های چپگرا، سِکولار یا ناسیونالیست متمایل می‌شود. درست است که اغلب گروه‌های سیاسی و نظامی حاضر در صحنه کردستان عراق را این قبیل گرایش‌ها تشکیل می‌دهند، ولی در یک دهه اخیر با حمایت آشکار و نهان دولت سعودی، حرکتی در کردستان عراق شکل گرفته که پیرو آموزه‌های سنی سلفی وهابی ناشی از تبلیغات و تحریکات و حمایت مالی سعودیان عرب بوده و تا حدی و دست‌کم در دوره‌ای خاص، آرایش سیاسی و نظامی کردستان عراق و مناطق کردنشین همجوار آن در دیگر کشورها را تحت تأثیر خود قرار داده است.

باید توجه داشت که وجود دیدگاه‌های تندروی سلفی – وهابی، گرچه امری بعید بین کردهای عراق محسوب می‌شود، ولی از چندین دهه قبل به صورت محدود و مژزوی در کردستان عراق وجود داشته و بخصوص در سال‌های پس از اشغال افغانستان توسط ارتش سرخ اتحاد جماهیر شوروی در آغاز دهه ۱۹۸۰ میلادی و با تردد شبه‌نظامیان کرد وهابی مورد حمایت مادی و معنوی آمریکا و عربستان سعودی به سمت افغانستان بتدریج گسترش پیدا کرد. ولی قدرت و قوت گروه‌های چپ، سِکولار و ناسیونالیست در منطقه از یکسو و اقتدار گرایی و سرکوب حکومت بعث عراق از سوی دیگر، مانع گسترش و ابراز وجود برای گروه‌های تندروی سنی وهابی شده بود.

با این همه حوادث یازدهم سپتامبر ۲۰۰۱ در آمریکا و تبعات گوناگون جهانی آن، بخصوص اشغال افغانستان و عراق در سال‌های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۳ موجب شد تا سلول‌های سیاسی، نظامی و تبلیغی شبه‌نظامیان سلفی کرد عراقی مورد حمایت مستقیم یا غیرمستقیم شبکه القاعده و اسامه بن لادن نیز مانند بسیاری موارد تقریباً مشابه در دیگر نقاط جهان، جان تازه‌ای گرفته و دوره جدیدی از حیات سیاسی و نظامی خود را آغاز کنند. تقریباً بلافاصله پس از حوادث یازده سپتامبر، دو گروه کوچک سلفی کرد عراقی به نام‌های جندالاسلام به رهبری ابوعبدالله شافعی و جنبش اسلامی کردستان به رهبری نجم‌الدین فرج‌احمد (معروف به ملا کریکار) با یکدیگر زدغام شده و گروه جدیدی را به نام انصارالاسلام به رهبری ملا کریکار ایجاد کردند. گفته می‌شود که این اتحاد جدید بنا به توصیه و حمایت رهبر شبکه القاعده و در ازای دریافت کمک و حمایت مادی و معنوی صورت گرفت.

با استفاده از هرج و مرج ایجاد شده در پرتو حوادث یازده سپتامبر ۲۰۰۱ و تبعات آن ازجمله ضعف دولت مرکزی عراق، شبه‌نظامیان تحت امر انصارالاسلام، در مدت کوتاهی پس از تأسیس، موفق شدند تا بخش‌هایی از مناطق روستایی مرزی کردستان عراق، بخصوص مناطق بیاره تا شمال شرق حلبچه را تحت کنترل خود درآورده و حکومتی شبهه طالبان با همان سبک بی‌رحمی، دیکتاتوری و سختگیری‌های غیرانسانی به بهانه اجرای شریعت اسلامی ایجاد کنند.

تجلیگیری از تحصیل دختران، تعطیل کردن مدارس دخترانه، جلوگیری از فعالیت‌های اجتماعی و عمومی زنان، حمله به اجتماعات و اماکن عبادی و دینی دیگر گروه‌های مسلمانان، اجبار غیرمسلمانان به ترک دین خود، تهدید مسیحیان به قتل یا خروج اجباری از کردستان عراق، اعمال شکنجه به نام اجرای حدود دینی و اعدام و گردن زدن مخالفان سیاسی، ازجمله اقدامات اجتماعی طالبان گونه انصارالاسلام در مناطق تحت سلطه آنان در کردستان عراق بود.

گفته شده که اعضای بدنه اصلی تشکیل‌دهنده انصارالاسلام در این دوره تنها حدود ۳۰۰ نفر بودند که بیشتر آنان، همانند شماری از اعضای طالبان و القاعده از بازماندگان سلفی و وهابی جنگ‌های ضد ارتش شوروی در افغانستان بودند. عدای از این جنگجویان سابق، مهاجران خارجی به شمار می‌رفتند که اساساً نه کرد بودند و نه عرب و پس از خروج نیروهای شوروی از افغانستان و فروپاشی اردوگاه شرق، همراه گروه‌ای جنگجو از افغانستان به کردستان عزیمت کرده بودند. به دنبال اشغال نظامی عراق در مارس ۲۰۰۳ توسط نیروهای متحد آمریکا و به لطف همکاری گسترده گروه‌های مسلح کرد، بخصوص حزب دموکرات کردستان عراق به رهبری مسعود بارزانی با قوای خارجی، منطقه کردستان عراق شاهد بیشترین حضور نیروهای نظامی و امنیتی غربی بود. اسنادی که هم‌اکنون منتشر شده نشان می‌دهد کردهای عراقی حتی پیش از اشغال کامل عراق و سرنگونی حکومت بعث در آن کشور، به نیروهای مخفی ویژه آمریکا اجازه داده بودند تا با حضور گسترده و بدون مانع خود در عراق زمینه‌های عملیات اصلی علیه حکومت صدام را آغاز کنند.

در این وضعیت، ابتدا چندین عملیات نظامی و انتحاری توسط شماری از شبه‌نظامیان وابسته به انصارالاسلام در کردستان عراق صورت گرفت که از آن میان می‌توان به حادثه انفجار یک بمب جاده‌ای کنترل از راه دور در ۹ سپتامبر ۲۰۰۳ که منجر به کشته شدن چند نفر ازجمله یک روزنامه‌نگار ارتشی شد، اشاره کرد.

همچنین مدت کوتاهی بعد از این حادثه، در حمله مسلحانه به دفتر وزارت دفاع آمریکا در اربیل چندین نفر کشته شدند. چندی بعد نیز در یک حادثه دیگر،

دهشت افکنان کرد سلفی عراقی

مجید تفرشی

نیروهای انصارالاسلام با حمله نظامی و بمبگذاری در یک مراسم جشن سنتی در اربیل موجب کشته شدن ۱۰۹ نفر و زخمی شدن ۲۰۰ نفر از مردم عادی کرد عراقی شدند. گروه انصارالسنه یکی از واحدهای تحت امر انصارالاسلام مسئولیت این حادثه دلخراش را به عهده گرفت.

با این همه پس از مدت نسبتاً کوتاهی، قدرت منطقی‌ای انصارالاسلام بسرعت کاهش یافت و مجال ادامه عرض اندام برای این گروه در عراق بسیار محدود و دشوار شد. در این شرایط شماری از نیروهای انصارالاسلام از طریق مرزهای غربی و شمال غربی به ایران گریختند و با اقامت در روستاهای کردستان و آذربایجان غربی برای آن استان‌ها نیز گرفتاری‌های زیاد امنیتی و اجتماعی ایجاد کردند.

این در حالی بود که در همان زمان، ماشین تبلیغاتی دولت جورج بوش در واشنگتن، بدون توجه به پیوندهای اعتقادی و مالی طالبان و القاعده با عربستان سعودی

ملحق شدنش به خانواده پناهنده شده‌اش در نروژ، خود او از راه دور کنترل و رهبری گروه را به عهده داشت و به عنوان رهبر یلامنازع انصارالاسلام شناخته می‌شد، ولی در عمل، همکار او ابوعبدالله شافعی رهبری اجرایی گروه را به عهده داشت شافعی در چهارم می ۲۰۱۰ در بغداد به دام نیروهای آمریکایی افتاد. حدود ۲۰ ماه پس از دستگیری شافعی، رهبری جدید انصارالاسلام اعلام کرد که فردی ناشناخته به نام شیخ ابوهاشم محمد بن عبدالرحمان آل براهمی را به زعامت خود برگزیده است.

نجم‌الدین فرج‌احمد مشهور به ملا کریکار بنیانگذار ۵۵ ساله انصارالاسلام، متولد سلیمانیه عراق است. اعضای خانواده کریکار، شامل او، همسر، چهار فرزند و خانواده برادرش، در سال ۲۰۰۱ به نروژ عزیمت کرده و موفق به دریافت پناهندگی سیاسی شدند، با این همه در سال ۲۰۰۲، دولت نروژ موقعیت پناهندگی سیاسی شخص کریکار را به دلیل بازگشتنش به عراق لغو و پس از مدتی تبدیل به اجازه اقامت معمولی بر اساس تابعیت از وضعیت اقامت خانوادهاش کرد.

در سپتامبر ۲۰۰۲، کریکار تلاش کرد تا با یک پرواز از طریق آمستردام و تهران به کردستان عراق برگردد، ولی مقامات ایرانی در فرودگاه آمستردام روادید و اجازه سفر به ایران را به او ندادند. کریکار در فرودگاه آمستردام توسط پلیس هلند دستگیر و مورد بازجویی مأموران آمریکایی اف‌بی‌آی قرار گرفت.

جالب این جا بود که با وجود اطلاع دقیق آمریکایی‌ها از سوابق و عملکرد تروریستی کریکار و انصارالاسلام، هیچ درخواستی برای دستگیری و استرداد او به آمریکا از سوی مقامات آمریکایی به مقامات هلندی ارائه نشد و کریکار چهار ماه بعد در ژانویه ۲۰۰۳ به نروژ بازگردانده شد.

از آن زمان تاکنون چندبار دادگاه‌های مختلف در نروژ، احکام مختلف جریمه، زندان و استرداد به عراق برای کریکار تعیین کرده‌اند، ولی به دلایل بهانه‌های مختلف، تاکنون هیچ یک از این احکام اجرا نشده‌اند. برای نمونه، در فوریه سال ۲۰۰۳ و در آستانه جنگ عراق، دادگاه اسلو رسماً حکم اخراج کریکار از نروژ به عراق را صادر کرد. از زمان قطعی شدن این حکم تاکنون بیش از ۹

سال گذشته، ولی هنوز جنبه عمل به خود نگرفته است. این در حالی است که حکومت اقلیم کردستان و دولت مرکزی عراق نیز به اتهام رهبری عملیات تروریستی، حکم جلب، زندان و حتی اعدام او را صادر کرده‌اند، ولی دولت نروژ از بازگرداندن او به عراق برای بازجویی، محاکمه و اجرای حکم خودداری می‌کند. نروژی‌ها در ابتدا ناامنی و عدم ثبات حکومت عراق و اکنون نگرانی خود را دربراره احتمال شکنجه یا اعدام کریکار در بازگشت به زادگاهش را مطرح می‌کنند. این در حالی است که حکومت اقلیم کردستان عراق به مقامات نروژی تضمین داده که نه تنها درباره کریکار که در همه مواردی که طی سال‌های اخیر در کردستان عراق حکم اعدام صادر شده، این احکام به دلیل مخالفت حکومت، به طور خودکار با یک درجه تخفیف به حبس ابد تبدیل شده است.

کریکار مدعی است که صرفاً یک رهبر دینی و فکری بوده و اطلاع و دخالتی از فعالیت‌های مسلحانه و آدم کشی‌های شبه‌نظامیان عضو گروه تحت امر خود در کردستان عراق یا دیگر کشورها ندارد. با این همه، نام او از پنج سال قبل توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد، در فهرست رهبران اصلی حامی تروریسم بین‌المللی ثبت و از چهار سال قبل نیز توسط دادگاه عالی نروژ رسماً به عنوان خطر برای امنیت ملی آن کشور معرفی شده است.

کریکار از سه ماه و نیم قبل در ۲۶ مارس ۲۰۱۲ نیز به جرم تهدید کرد یک سیاستمدار نروژی و چند نفر دیگر به پنج سال حبس قطعی محکوم شده است. او در ژوئن سال ۲۰۱۰، در حین یک کنفرانس خبری، ارنا سولبرگ وزیر سابق دولت نروژ و رئیس حزب محافظه کار را تهدید به قتل کرده بود؛ ولی این احکام و تلاش‌های سیاستمداران عضو چند حزب سیاسی اصلی در نروژ تاکنون در مورد اجرای حکم دستگیری، اخراج یا استرداد کریکار به آمریکا یا عراق به جایی نرسیده است. علاوه بر جرایم سیاسی، پلیس جرایم اقتصادی نروژ (اکوکریم) از ۹ سال قبل به دلیل روابط مالی کریکار با القاعده حکم جلب او را از دادگاه گرفته است. این حکم نیز به دلیل عدم اثبات تحت امر بودن اعضای گروهش در زمان وقوع جرم، همانند دیگر احکام صادره علیه کریکار هنوز به اجرا درنیامده است. تحقیقات پلیس جرایم اقتصادی نروژ درباره ارتباط مالی سه سال بعد توسط مقامات وزارت خارجه آمریکا نیز تأیید شده است.

کریکار اخیراً در یک مصاحبه تلویزیونی بصرacht عنوان کرده که خواهان برقراری یک خلافت اسلامی تحت رهبری فردی همانند اسامه بن لادن است. کریکار اعلام کرد که هیچ دولت مشروعی در جهان اسلام بجز حکومت طالبان در افغانستان را به‌رسمیت نمی‌شناسد. او همچنین عنوان کرده که خواهان بازگشت به عراق و مبارزه آشکار با دولت آن کشور است، ولی دولت نروژ و رامنوع الخروج اعلام و گذرنامه‌اش را ضبط کرده است. در پاسخ به این ادعا، بیورن هاگون وزیر کار و امور مهاجرت نروژ ضمن ابراز تردید در صداقت کریکار در ادعایش درعلاقه‌مندی برای ترک نروژ و بازگشت به عراق اعلام کرده که اگر کاریکار واقعاً قصد ترک نروژ را داشته باشد، دولت نروژ نه‌تنها اوراق رسمی مسافرتی، که بلیت هواپیمای پول تاکسی تا فرودگاه و هزینه شخصی سفر او را نیز تأمین خواهد کرد. باوجود این اظهارات و انکارها، کریکار همچنان در نروژ به سر می‌برد.

پیش از این نیز در سال ۲۰۰۶، تصور (تامی) شریف بارزگان نروژتند مسلمان پاکستانی تبار نروژی به کریکار پیشنهاد کرد که در ازای دریافت نیم میلیون کرون نروژ (معادل ۹۰ هزار دلار آمریکا) نروژ را برای همیشه ترک کند. این پیشنهاد مورد قبول کریکار واقع نشد. شریف معتقد بود که کریکار ضمن آن که مایه آبروبریزی برای جامعه مسلمانان نروژ است، دستمایه رسانه‌ها و سیاستمداران راست گرا و اسلام ستیز آن کشور برای به سرخه کشیدن ارزش‌های اسلامی و توهین به مسلمانان نروژ شده است. در واقع شیوه پوشش اخبار مربوط به کریکار و انصارالاسلام طی یک دهه اخیر در نروژ و دیگر کشورهای اسکندیناوی نگرانی و نارضایتی شریف و دیگر مسلمانان آن منطقه درباره استفاده ابزاری از کریکار علیه مسلمانان را تا حد زیادی تأیید می‌کند.

علاوه بر پوشش خبری روزمره در نروژ درباره فعالیت‌های خبرساز، جنجالی و بعضاً مشکل آفرین و خجالت‌آور کریکار، زندگی و فعالیت وی دستمایه یک گزارش تحقیقاتی در تلویزیون سراسری نروژ و یک برنامه طنز تلویزیونی توسط تلویزیون آی‌بی‌سی استرالیا با عنوان جهاد نروژی شد. این برنامه تلویزیونی در نوامبر ۲۰۰۷ در مناطق استرالیا، اقیانوسیه و آسیا و پاسیفیک پخش شد. شبکه ان‌بی‌سی آمریکا نیز در یک برنامه تلویزیونی با عنوان فراری که در جولای ۲۰۰۹ پخش شد، از کریکار به عنوان مسئول قتل صدها نفر غربی یاد کرد.

کریکار در سال ۲۰۰۳ زندگینامه خود (اتوبیوگرافیش) را با عنوان «با کلام خودم» که از عربی ترجمه شده بود، در نروژ منتشر کرد.

ظاهراً به نظر می‌رسد عزم جدی در دولت و قوه قضاییه نروژ برای دستگیری یا اخراج کریکار از آن کشور یا استرداد او به آمریکا وجود نداشته و استفاده تخریبی و تبلیغی علیه مسلمانان بیشتر در دستور کار سیاست وزران و دولتمردان بریتانیایی قرار دارد.

NedayeGarooos

خبر

ابراهیم تاتلیس در اربیل

■ به گزارش ILKEhaber ابراهیم تاتلیس خواننده مشهور کرد ترکیه که به منظور اطلاع یافتن از میزان پیشرفت پروژه های مسکونی و شهرک سازی شرکت خود به اربیل سفر کرده است، در میان تدابیر شدید امنیتی از چند ساختمان در حال ساخت بازدید کرد. ابراهیم در جمع خبرنگاران حضور یافته و گفت:« خوشحالم که پس از آن واقعه تلخ، خاوند مرا دوباره شایسته ادامه حیات دانست و پس از دو سال و نیم یک بار دیگر به اربیل آمدم. من اربیل را مانند منطقه اتیلر استانبول، زیبا، جذاب و امن می دانم و معتقدم که این شهر ظرفیت آن را دارد به دبی دو منطقه تبدیل شود.»

وی در ادامه افزود:« من هم اینجا و در کنار شما و هم در بازگشت به ترکیه فعالان اقتصادی بزرگ ترکیه را تشویق می کنم که در این منطقه سرمایه گذاری کنند.»

ابراهیم تاتلیس خواننده کرد اهل شانی اورفای ترکیه دو سال پیش از سوی یکی از همشهریان خود و به خاطر سابقه جنگ و کینه طایفه ای از ناحیه سر مورد اصابت گلوله قرار گرفت اما در کمال ناباوری زنده ماند. نیمی از بدن وی هنوز به حالت نیمه فلج است و با وجود آنکه وعده داده بود که در مراسم آغاز سال میلادی جدید قادر به اجرای کنسرت خواهد بود، اما پزشکان وی را از این تصمیم پشیمان کردند. گفتنی است تاتلیس یکی از مهمانان ثابت و ویژه مراسم های مختلف رجب طیب اردوغان و حزب عدالت و توسعه است.

برای پایان درگیری های پ.ک.ک

و ترکیه تلاش می کند

■ مسعود بارزانی رییس اقلیم کردستان عراق که به عنوان مهمان ویژه به کنگره حزب عدالت و توسعه دعوت شده پشت ترپوبن رفته و در سخنرانی کوتاهی گفت:« منطقه ما با معضلات بسیاری روبرو است اما همه می دانیم که تمام معضلات جوامع بشری دارای راهکار هستند و خشونت نمی تواند به عنوان برون رفت و راهسکار، چاره ای پیش روی جوامع بگذارد.»

وی در ادامه افزود:« من از ریخته شدن خون جوانان کرد و ترک در درگیری ها بسیار متاثر می شوم و آمادگی خود را اعلام می کنم که برای پایان دادن به درگیری ها همه توان و تلاش خود را به کار بگیرم. به نظر من جناب اردوغان جسورانه قدم در راه حل معطل کرد و خدمت رسانی به مناطق کردنشین ترکیه گذاشته و فعالان سیاسی کرد نیز باید برای حل معضلات موجود با همه قدرت به میدان بیایند.» وی در ادامه در خصوص تحولات سوریه گفت:« امیدواریم ملت سوریه امکان تعیین سرنوشت خود را به دست بیاورند. ما از مبارزات آنان حمایت می کنیم و همین اعلام می کنم در حال حاضر ۲۹ هزار نفر از برادران و خواهران سوری به منطقه ما آمده اند و دروازه های ما به روی دیگر سوری ها نیز باز است.» گفتنی است سخنرانی بارزانی به شیوه قطعه قطعه و همسر او و مکت و ترجمه کردی به ترکی صورت گرفت.

سوتیس دو پناهنده کُرد وابسته به انصار الاسلام را دستگیر کرد

■ وزارت دادگستری سوتیس اعلام کرد: این دو نفر به اتهام ارتباط با نجم الدین فرج معروف به ملا کریکار موسس گروه انصار الاسلام دستگیر شده اند که ارتباط نزدیکی با گروه القاعده دارد.

بیانیه وزارت دادگستری سوتیس اعلام کرده که این دو برادر با نظارت ملاکریکار دست به تأسیس یک گروه تروریستی زده اند و در اینترنت از شبکه های اجتماعی برای عضوگیری و دعوت به انجام عملیات تروریستی استفاده کرده اند.

این دو مهم پناهنده سیاسی مقیم سوتیس هستند که از سال ۲۰۰۸ در شهر بازل شمال سوتیس اقامت دارند که این اتهام می تواند باعث لغو اقامت آنها در سوتیس شود.

دادگستری سوتیس می گوید این دو برادر از طریق کلوب های اینترنتی گفتگو و شبکه های اجتماعی سعی در عضوگیری از کشورهای مختلف اروپایی و جذب آنان به گروه غیرقانونی شان داشتند. شایان ذکر است در ماه مارس/ اسفند امسال ملاکریکار موسس جماعت انصارالاسلام در نروژ به اتهام تهدید به قتل، به ۵ سال زندان محکوم شد.

خبر

نماینده مردم قروه و دهگلان در مجلس:

بکارگیری نیروهای بومی روند

توسعه کردستان را شتاب می‌بخشد

■ حامد قادرمرزی به مشکلات عدیده اقتصادی و توسعه‌ای در استان کردستان اشاره کرد و اظهار داشت: دولت‌های نهم و دهم در زمینه ایجاد زیرساخت‌ها در کردستان تکرار مکررات کرده و تنها روند دولت‌های قبل را ادامه داده است.

نماینده مردم شهرستان‌های قروه و دهگلان در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: بنده با نظر برخی از مسئولان مبنی بر عدم وجود مؤلفه‌های توسعه و تئوری کارآمد در استان موافقم چرا که در کردستان حرکتی که بتواند عقب‌ماندگی‌های استان را جبران نماید، انجام نشده است.

قادرمرزی خاطر نشان کرد: کارهایی در زمینه‌های مختلف صورت گرفته اما کافی نیست و اگرچه اعتبارات جهشی برای توسعه بیشتر کردستان جذب نمی‌شود بلکه هر ساله بخشی از اعتبارات در حوزه‌های مختلف برگشت می‌خورد و این کم‌کاری مسئولان را می‌رساند و مانع از ایجاد زیرساخت‌ها خواهد شد.

وی افزود: متأسفانه استان کردستان در حوزه راه جزو چهار استان آخر و از لحاظ بر خور داری از صنعت نیز جزو پنج استان آخر کشور هستیم و از بین ۵۸۰ واحد صنعتی استان حدود ۳۰۰ واحد در حال رکود و ورشکستگی است.

قادرمرزی تصریح کرد: مسئولان و مدیران اجرایی استان نیز به جای قبول واقعیت وضعیت کنونی کردستان به لحاظ عقب‌ماندگی نسبت به استان‌های برخوردار و تلاش برای جبران این کاستی‌ها، تنها به هزینه‌کرد بودجه‌های اختصاصی سالانه به استان چسبیده‌اند که بخشی از آن هم برگشت می‌خورد.

بنده به مسئولان استان توصیه می‌کنم که به منویات گهربار مقام معظم رهبری و توصیه‌های عالمانه معظم‌له که در ۲۲ اردیبهشت ۸۹ و در سالگرد سفر پرخیر و برکتشان به استان در بین مدیران و مسئولان استان و در بیت رهبری بیان کردند، مراجعه نمایند و عملکرد خویش را با این منویات عالمانه و رهنمودهای والا مقایسه کنند که تا چه حد دستورات رهبری را عملی کرده‌اند.

قادرمرزی در پایان با انتقاد از عدم به‌کارگیری مدیران بومی و جوانان مستعد کردستانی در حوزه‌های مختلف مدیریتی در داخل استان انتقاد کرد و خواستار توجه لازم به استفاده از نیروهای لایق و خدوم استان کردستان در حوزه‌های مدیریتی داخل استان شد.

قادرمرزی در پایان خاطرنشان کرد: باید اولویت مسئولان اجرایی استان در راستای ایجاد فرصت مدیریتی به افراد بومی استان باشد چرا که این مهم می‌تواند روند توسعه در استان را بیش از پیش ارتقا دهد.

برگشت اعتبارات خیانت به مردم کردستان است

■ سیداحسن علوی در دیدار با رؤسای هیئت‌های ورزشی شهرستان سنندج که در سالن جلسات فرمانداری این شهرستان برگزار شد، اظهار کرد: حوزه ورزش یکی از تأثیرگذارترین حوزه‌های اجتماعی بوده و هر گونه کم‌کاری در این حوزه موجب بروز نامتجاری‌های مختلف در جامعه می‌شود.

وی افزود: متأسفانه حوزه ورزش و دیگر فعالیت‌های عمرانی و اجتماعی در کردستان ظرف هفت سال اخیر آمیخته با مسائل سیاسی بوده و فعالیت آنچنانی برای خدمت به مردم استان در این حوزه‌های صورت نگرفته است.

نماینده مردم سنندج، دیواندره و کامیاران در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: عدم مدیریت ریسک‌پذیر در حوزه ورزش استان صدمات جبران ناپذیری را به این حوزه وارد کرده‌است و زمینه ساز برگشت بسیاری از اعتبارات عمرانی و هزینه‌ای در این حوزه بوده است. علوی ابراز امیدواری کرد که با روی کار آمدن مدیریت جدید ورزش و جوانان استان این ضعف‌ها برطرف شود و شاهد برگشت دوباره اعتبارات حوزه ورزش استان باشیم.

وی عنوان کرد: برگشت حتی یک ریال از اعتبارات استان در هر حوزه‌ای خیانتی بزرگ به مردم کردستان است چرا که وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ناظر کشوری اعتبارات سنوات آینده را بر اساس هزینه‌کرد اعتبارات در سال جاری مدنظر قرار داده و نیازهای استان‌ها را بر اسبس هزینه کرد اعتبارات اختصاصی در نظر می‌گیرند. نماینده مردم سنندج، دیواندره و کامیاران در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: باید انگیزه‌های لازم برای ورزشکاران استان برای فعالیت مؤثرتر در عرصه‌های ملی و بین‌المللی ایجاد شود و ادارات و دستگاه‌های اجرایی مختلف استان با تکريم قهرمان ورزشی تشهیلات لازم را برای جذب آنان و رفع مشکلات معیشتیشان فراهم کنند.

دکتر «جلال جلالی‌زاده» نماینده پیشین مردم سنندج در مجلس ششم و از اعضای شاخص اصلاح‌طلبان کرد می‌باشد. دکتر جلالی‌زاده همچنین از اعضای حزب اصلاح‌طلب «جبهه مشارکت ایران اسلامی» بوده و علاوه بر آن از اعضای مؤسس حزبی به‌شمار می‌رود که در اوایل سال ۱۳۸۴ با عنوان «جبهه متحد کرد» با همکاری جمعی از فعالان سیاسی و فرهنگی کرد بنیان نهاده شد. او اکنون مدرس فقه شافعی در دانشگاه تهران است و در روزنامه‌های اصلاح‌طلب نیز قلم می‌زند.

جناب دکتر، ما وقتی به قانون اساسی نگاه می‌کنیم، می‌بینیم، یک روح بسیار قوی و قدرتمند در آن وجود دارد، و آن‌هم برابری نژادی و فرهنگی و قومی است. این تم، علاوه بر اینکه در درون اصول مختلف قانون اساسی وجود دارد، در بعضی اصول هم خیلی برجسته است. برای شروع می‌خواهم بپرسم، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، چه نکاتی به قومیت‌ها دارد؟

کالا اگر به چند اصل قانون اساسی مراجعه کنیم، مثل اصل نوزده یا پانزده، یا اصول دیگری در ارتباط با مساله خود شهروندان، می‌بینیم که این اصول اصول مترقی‌ای هستند. بر اساس قانون اساسی، همه اقوام ایرانی و شهروندان، در مقابل قانون مساوی هستند و هیچ تبعیضی نباید باشد. این برابری در قانون، خیلی برجسته است. من فکر می‌کنم ما در قانون اساسی مشکل حادی در مورد اقلیت‌ها نداریم هرچند نمی‌توان گفت کاملاً مطلوب است، مخصوصاً با قانون اساسی اول. یعنی قبل از بازنگری، که در آن به خوبی به حقوق اقوام ایرانی پرداخته شده بود. نمی‌توانم بگویم کامل و بدون نقص است، اصلاً آن‌چه که ساخته‌ی فکر بشری است، نمی‌تواند بدون نقص باشد. بطور کلی، ما مشکل تئوریک با قانون اساسی نداریم، بلکه مشکل در عمل است و آن عدم رعایت قانون اساسی است! آن‌چه در مورد اقلیت‌ها و قومیت‌ها و چه در مورد مسائل دیگر، آن‌چه که مهم است این است که چرا قانون اساسی اجرا نمی‌شود چه کسانی مانع اجرای قانون اساسی هستند؟ هنوز هم که هنوز است شاهد هستیم که این اصول به فراموشی سپرده شده‌اند و کسی نیست که پیگیر آن‌ها باشد.

به نظر شما مشخصاً کدام اصول قانون اساسی در مورد اقلیت‌ها، اجرا نمی‌شوند؟

مثلاً اصل سه، دوازده، نوزده، پانزده و بیست، این‌ها اصولی هستند که مشخص و واضح‌اند. این اصول درباره عدالت حرف می‌زنند، در مورد رفع تبعیض حرف می‌زنند، مربوط به مساوی بودن در مورد همه افراد ایرانی‌اند؛ تقسیم امتیازات در بین همه‌ی شهروندان ایرانی هستند. اگر به طور عمیق و تحلیلی قانون اساسی را مطالعه کنیم می‌بینیم که اصول مهم و علمی و حقوقی‌ای در قانون اساسی است که به صراحت به حقوق همه‌ی ایرانیان تأکید شده است. امتیازی به گروهی خاص یا قومی خاص در قانون اساسی داده نشده است.

بجز مساله نامزدی برای ریاست جمهوری، در هیچ موردی امتیازی برای یک قوم خاص قائل نشده است. اما می‌بینیم عملاً کسانی که خودشان را مجری قانون می‌دانند متأسفانه این اصول را فراموش کرده‌اند. حتی در مورد مساله شوراهای طبق قانون، شوراهای در هر منطقه‌ای در چهارچوب مذهب آن منطقه می‌توانند احکام را اجرا کنند؛ اما به نظر هیچ شورای شهری در هیچ‌جا نتوانسته قانون را اجرا بکند. موارد خاصی هم هست که باید درباره آنها بصورت جدی صحبت کرد مثلاً خواندن و نوشتن به زبان مادری که طبق قانون باید اجرا شود اما هیچ وقت شاهد نیستیم که حتی یک کلاس در مدارس یا در دانشگاه‌ها و حتی دو واحد در مورد تدریس زبان مادری وجود داشته باشد. عدم تدریس به زبان مادری، بی‌حرمتی به قانون اساسی است! قانون اساسی نوشته شده که عملی بشود. قانون باید اجرا بشود تا مملکت شاهد پیشرفت‌هایی باشد که مقتنین قانون اساسی در نظر داشتند.

به نظر شما چه دلایلی وجود دارد که این قانون اجرا نمی‌شود؟ بر برخی‌ها مثلاً توجیه عقلانی می‌کنند و می‌گویند ممکن است مشکلات امنیتی به وجود بیاورد و مسائلی از این دست؛ نظر شما در این مورد چیست؟

ببینید من این توجیه را اصلاً قبول ندارم و موافق این‌واهمه و نگرانی که بعضی ایجاد می‌کنند نیستم. اگر قرار است حکومت با نگرانی و ترس و واهمه اداره شود، یا کشور با توهم توطئه و سوءظن و بدبینی نسبت به ساکنانش حفظ شود، هیچ فایده‌ای ندارد. این‌واهمه و نگرانی که بعضی ایجاد می‌کنند نیست. اگر قرار است حکومت با نگرانی و ترس و واهمه اداره شود، یا کشور با توهم توطئه و سوءظن و بدبینی نسبت به ساکنانش حفظ شود، هیچ فایده‌ای ندارد. به زن و بچهای شک و سوءظن داشته باشد؛ یا فرزندان نسبت به پدرشان. این خانواده نمی‌تواند خانواده‌ی درستی باشد! کشور ما هم همین‌طور است. اگر قرار باشد افراد کشور همیشه در ذهنشان تصور جدا شدن داشته باشند و این‌ها را به زور به هم چسبانده باشند، این کشور نه امکان توسعه دارد و نه رشد. این با سخنان مسئولین ما تعارض دارد. مسئولین همیشه وقتی پشت تریبون می‌روند و حرفی را مطرح می‌کنند نظرشان بر وطن دوستی و پاسداری از مرزهای ایران است. خب کردها و ترک ها و بلوچ ها و عرب ها سال‌های سال از کشور دفاع کرده‌اند، ما از چه کسی می‌ترسیم؟ از چه کسی واهمه داریم؟ با این که سال‌هاست که اجازه داده نشده که هیچ‌کدام از قومیت‌ها به طور رسمی از زبان و فرهنگ خودش استفاده بکنند. بجای احقاق حقوق اقوام، همواره سعی شده سیاست یکسان سازی، در کشور اجرا شود. اما همواره قومیت‌های ایرانی دارای فرهنگ و آداب و رسوم و زبان خودشان بوده و هستند. سیاست یکسان‌سازی موفق نبوده، شکل نگرفته و نخواهد گرفت؛ تجربه‌ی رضاخان برای هرکسی بهترین درس است!

شما در دانشکده الهیات صاحب کرسی فقه شافعی هستید
دیدگاه اسلام درباره برابری قومی چیست؟
اسلام به همه آزادی داده است.

مشکل در عمل به قانون اساسی است

در اسلام هیچ قومی بر قوم دیگر به جز تقوا و پرهیزکاری برتری ندارد. این یک حقیقت است. هیچ قومی بر قوم دیگری برتری ندارد. همه اقوام حقوق برابر دارند. مشکل در قرأت و فهم اسلام است، همه این برابری قومی را در اسلام می‌دانند ولی در عمل جور دیگری رفتار می‌کنند. اگر واقعا اسلام را قبول داریم، پس باید حساب خودمان را از دیگران جدا کنیم. با توجه به انفجار رسانه‌ای و برداشتن مرزهای فیزیکی و مسئله‌ی جهانی شدن، باید بدانیم که این مسائل بحث‌هایی است که با فشار و زور و قدرت امنیتی نه فراموش می‌شود و نه پاک می‌شود و نه قابل حل شدن است. نمی‌شود که فقط یک گروه قومی از آزادی مثلاً در زمینه مطبوعات، کمال استفاده را ببرند و ادعای ایجاد همبستگی ملی و تقویت اتحاد ملی داشته باشند.

آقای دکتر این واژه منافع ملی یا همبستگی ملی، قابل تأمل است. بسیاری همبستگی ملی را چیزی در برابر آزادی‌های نخستین قومی تعبیر می‌کنند. این همبستگی ملی چیست که این قدر درباره آن مانور وارونه می‌دهیم؟

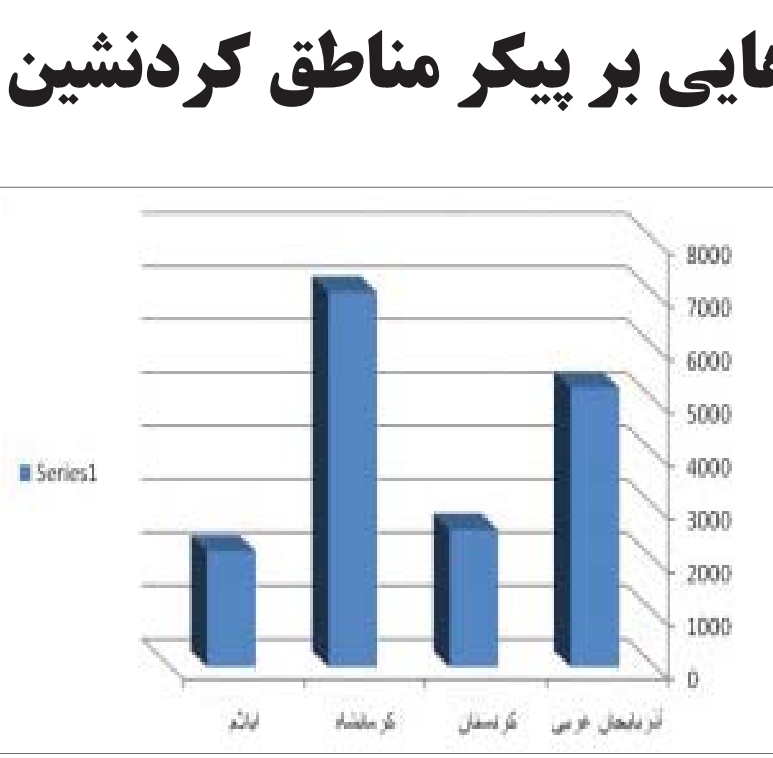
ما باید ببینیم که در کجا زندگی می‌کنیم. شاید تعریفی که از همبستگی ملی در ایران می‌شود در افغانستان یا ژاپن نشود. ببینید، همبستگی ملی که در کشور ما باید مطرح شود، این است که ما اگر در بین همه‌ی ایرانی‌ها نتوانیم آن‌گونه که شایسته است عدالت را اجرا کنیم و فاصله‌های طبقاتی را از بین ببریم و امکانات کشور را یکسان در بین همه‌ی ایرانی‌ها تقسیم کنیم، دیگر صحبت از همبستگی ملی بی‌فایده است. همبستگی زمانی در بین اعضای یک منطقه پیش می‌آید که شرایط وابسته بودن به همدیگر، نزدیک شدن به همدیگر، در مسائل فکری و اقتصادی و سیاسی و... فراهم شود. اگر قرار باشد همه مثل من فکر بکنند

که این

جنگ قربانی شدند مربوط به استان‌های چهارگانه است. بسیاری از قربانیان نیز غیرنظامی بوده‌اند اعم از زنان، کودکان و دیگر افراد، که بر اثر بمباران یا موشک‌پرانی و گلوله‌باران ارتش عراق شهید شده‌اند. به علاوه استان‌های کردستان و آذربایجان غربی نیز یکی از بالاترین آمار زان شهید را از جنگ به خود اختصاص داده‌اند. البته اگر این رقم را به آمار قربانیان ناشی از دیگری‌های اوایل انقلاب در این استان‌ها بیفزاییم، آن گاه معلوم خواهد شد که چه هزینه سنگینی توسط ساکنان این استان‌ها برای دفاع از ایران پرداخته شده است؛ وضعیت منحصر به فرد و خاصی که بویژه در استان‌های آذربایجان غربی، کردستان و کرمانشاه قابل تحلیل و بررسی است. ابعاد دیگر این تحولات تأسّف‌بار را باید در حوزه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و حتی روان‌شناختی مورد واکاوی کرد و تا شاید بتوان گوشه‌ای از عمق خسارت‌ها، درد و رنج‌های مردم این سامان را به تصویر کشید. به هر حال آنچه در خلال این آمار چشمگیر شهدای جنگ در حوزه‌های کردنشین قابل مشاهده است این واقعیت است که استان‌های مرزی کردنشین سهم غیر قابل‌انکاری در دفاع از مملکت برعهده داشته و هزینه‌های سنگینی را نیز برای این پایدردی پرداخته‌اند. هزاران شهید جنگ اعم از مرد و زن، پیر و جوان و کودک، در این استان‌ها گواه روشن این داعیه هستند؛ امری که می‌توانست بیش از این مورد توجه قرار گیرد.

نمودار ۱ فراوانی شهدای استان‌های چهارگانه مورد بررسی در جنگ با عراق را نمایش می‌دهد.

شماره ۱ به استفاده از آمارهای خامی تدوین شده که در سال ۱۳۸۱ توسط بنیاد شهید کشور و استان‌های مورد بررسی به صورت خام ارائه شده است. این جدول پس از جمع‌بندی توسط نگارنده این سطور، تعداد شهدای این استان‌ها را به تفکیک نشان می‌دهد.[۲]

آمارهای جدول شماره ۱ نشان می‌دهد در ۴ استان مورد بررسی ۱۷۰۵ نفر (نظامی و غیرنظامی) بر اثر

خبر

گفتگو

Nedaye Garoos

سال سوم • شماره۴۵

خبر

استاندار کردستان :

توجه دولت، امنیت کردستان را در پی داشته است

■ علیرضا شهبازی در جمع خبرنگاران روزنامه ها و خبرگزاری های کشور در سنندج افزود؛ با وجود اینکه در ابتدای پیروزی انقلاب گروهک های معاند به زعم خود در صدد سنگ اندازی در راه استقرار نظام اسلامی در کردستان بودند اما به یاری خدا و همراهی مردم خداجوی این خطه از میهن اسلامی، خیل خام دشمنان در دلسرد کردن مردم کردستان از انقلاب به جایی نرسید.

وی با اشاره به تحمیل جنگ هشت ساله به مردم ایران و درگیری مستقیم مناطق غربی کشور با دشمن یعنی گفت: هر چند در نهایت مردم ایران با پیروزی و سربلندی دوران دفاع مقدس را پشت سر گذاشتند اما آثار تخریب و ویرانی به جا مانده از جنگ، متأسفانه باعث عقب ماندگی مقطعی این خطه از میهن عزیزمان شد.

شهبازی ادامه داد: با عنایت خاص مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و همت رئیس جمهوری سخت کوش و مردمی، خوشبختانه در سال های اخیر شاهد جهش و توسعه استان در ابعاد مختلف فرهنگی، عمرانی، کشاورزی و امنیتی بوده ایم، به طوریکه امروز به جرات می توان گفت منطقه کردستان یکی از امن ترین مناطق کشور است.

وی تبدیل استان به یک کارگاه بزرگ عمرانی را یادآور شد و گفت: تلاش در راستای چهار خله کردن راه های اصلی و مواصلاتی استان، آسفالت جاده های روستایی، احداث و به بهره برداری رساندن خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی در روستاهای دور افتاده، گازرسانی به نزدیک به ۷۰۰ روستا و ۲۰ شهر استان، در دست احداث بودن ۱۱ سد دیگر در استان و غیره بخش کوچکی از خدمات نظام به مردم قدرشناس استان است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به وجود دو بازآرچه رسمی سیرانند بانه و باشماق میروان در استان اشاره کرد و افزود: مجاورت با منطقه اقلیم کردستان عراق فرصت صادرات محصولات تولیدی استان به کشور همسایه را فراهم کرده که این مهم پتانسیل خوبی جهت شکوفایی اقتصادی منطقه می باشد.

شهبازی تلاش برای رسمی کردن مرز سیف در سقر رانیز را برنامه های آتی مدیریت استان عنوان کرد و گفت: امید می رود با استفاده از پتانسیل های بخش مععن و همچنین اعتبارات بسیار مناسبی که در طرح توسعه بخش کشاورزی به کردستان اختصاص یافته است، با ایجاد شغل و جذب سرمایه گذاران بیشتر در استان بتوانیم مشکل بیکاری جوانان این خطه از میهن اسلامی را نیز تا حدود زیادی حل کنیم.

استاندار کردستان در پایان این نشست دوساعته ضمن اعلام رضایت نسبی و قابل قبول مردم استان از خدمات دولتمردان اظهار امیدواری کرد در مدت زمان باقی مانده تا پایان دولت دهم با همت و تلاش مدیران اجرایی استان طرح های باقی مانده دولت خدمتگزار بخصوص در بخش طرح های مهر ماندگار نیز به پایان رسیده و مردم خوب کردستان شاهد افزایش سطح رفاه در جامعه باشند.

همزمانی دو جشنواره بین المللی نشان از ظرفیت قوی کردستان است

■ قباد میمنمت آبادی گفت: همزمان با آغاز جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی میروان، اختتامیه جشنواره بین المللی امام رضاع) در سنندج نیز برگزار شد و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به دلیل برگزاری شایسته این جشنواره در سطح ملی از دست وزیر ارشاد دو لوح تقدیر دریافت کرد.

وی همچنین به برگزاری جشنواره تئاتر ماه در سنندج اشاره کرد و گفت: تداخل جشنواره تئاتر ماه در سنندج با تئاتر خیابانی میروان نه تنها بیابنگر ضفد در برنامه ها نیست بلکه نشان دهنده توانمندی و ظرفیت استان در برگزاری همزمان چندین برنامه هنری است.

وی اظهار داشت: جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی میروان در گذشته دچار مشکلاتی بود که با پیگیری ها مناسبی که در سال گذشته انجام شد، دبیر خانه دائمی جشنواره در میروان تصویب شد و بعد از اختتامیه جشنواره، دبیرخانه به صورت رسمی فعالیتش را آغاز خواهد کرد.

وی اظهار امیدواری کرد بـا راه اندازی این دبیرخانه شاهد رونق تئاتر خیابانی با مدیریت این دبیرخانه در سراسر کشور باشیم.

دبیر هفتمین جشنواره تئاتر خیابانی میروان با اشاره به اینکه نماینده وزیر ارشاد نیز در این جشنواره حضور دارد و از نزدیک جشنواره را دنبال کرده است گفت: بحث حضور وزیر در اختتامیه جشنواره نیز تا دیروز نیز مطرح بود اما به دلیل سفر خارجی پیش بینی نشده برای وی تا کنون این امکان فراهم نشده است. وی افزود: دفعغه وزارت ارشاد و مسئولین آن ارتقای کیفیت کارها و تنوع اجراها در جشنواره میروان است و مسئولین استان نیز این دفعغه را پیگیری کرده اند. میمنمت آبادی در مورد وضعیت دآوری ها نیز گفت: در این دوره نیز همانند دوره های گذشته از افراد صاحب نام و برجسته در این حوزه استفاده کرده ایم و در انتخاب داوران سعی شده است تمامی جوانب در نظر گرفته شود.

نگاه شهروند

مدیریت زمان ، هنری سترگ

جلال شریعتی

■ اسام محمد غزالی می فرمایند: هر نفسی از عمر، گوهری است که با آن سعادت ابد را می توان صید کرد.

میخواستم با بیان این جمله پیرای از اهمیت زمان و لحظه‌ای از آن صحبت کنم. همه میدانیم که خداوند سبحان در جای جای قرآن با کلمات و واژه های مختلف از مصر و زمان یاد کرده است و قسم خوردن بیان واژه و اسمی در قرآن نشان از اهمیت و تاثیر آن دارد و به آن قسم یاد کردن نشان از ارزش والا و بی چون و چرای آن است. از این جهت است که بزرگان دینی ، علمی ، اجتماعی و ادبی اقتصادی برای پیشرفت امورات و رسیدن به اهداف هر کدام از زاویه دید خود از آن صحبت کرده و ارزش آن را به گونه ای که انگیزه ای برای مخاطبین ایجاد کند، بیان داشته اند. بد نیست به چند مورد از آن اشاره داشته باشم.

حسن بصری می گوید: هیچ روزی نیست که سپیده دم بر سرونمای سر ندهند و انسان را مخاطب خویش سازد که ای انسان حسن مخلوق تازه ای هستم و بر عمل تو گواهم پس از من توشه ای یابندو زیرا چون گذشتم تا روز رستاخیز بر نمی گردم. بنجامین فرانکلین می گوید: تو ممکن است درنگ کنی اما زمان هرگز درنگ نخواهد کرد و زنده یاد قیصر امین پور بیان می دارد: چه زود دیر می شودو صاحب نظر دیگری هدر دهندگان وقت را به قاتل تشبیه می کند و می گوید: کار قاتل جز هدر دادن و تلف کردن وقت مقنول نیست و دکتر شریعتی نیز چنین بیان می کند که لحظه ها را گذرانیدم تا به خوشبختی برسیم، غافل از اینکه خوشبختی همین لحظه ها هستند. نمونه های بیان شده جزئی از صدها و بلکه هزاران جملات و بیانیاتی است که ارباب ارزش و اهمیت وقت و زمان بیان شده و توجه به موارد بیان شده و موارد مشابه ثابت می کند که کار امروز را فردا موکل کردن شرط خردمندی نیست چون شاید خورشید فردا را هرگز نبینیم ؛ از این روست که معلمان ، مربیان ، اساتید و والدین و تمامی آنهایی که به گونه ای در تربیت نسل آینده موثر هستند لازم است به این نکته و اهمیت آنرا به مجموعه ای تحت تربیت خود آموش و منتقل کنند و سعی کنند تربیت یافتگان که برای فردا آماده می شوند ضمن اینکه وقت را مطلقا تر از طلا و هر شی مادی تصور کنند بداندند و بتوانند بر آن سیطره یافته و از لحظه های آن بخوبی استفاده نمایند و بدانند هر گونه موفقیت و شکستی به نحوه استفاده از وقت دارد و همانطور که برای زندگی خود برنامه ریزی می کنند برای زبان نیز برنامه ریزی می کنند «زندگی همان زمان است و زندگی بدون زمان مقدور نیست».

برای اینکه زمان را بهتر در اختیار بگیریم روشهای بسیار زیادی بیان شده است که چند مورد آن بشرح زیر است و تحت عنوان نکات کاربردی در مدیریت زمان نام برده شده است:
۱ بداندید مدیریت زمان یک دانش فوری است (نمی‌توانیم زمان ۲۴ ساعته را کم یا زیاد کنیم)
۲ پیدا کنیم در کجا زمان به هدر می رود.
۳ هدف از مدیریت زمان را برای خود ایجاد کنیم.
۴ یک طرح موفق مدیریت زمان را الگو قرار دهیم (یکی برداری نکنیم).
۵ از ابزار ها و امکانات مجود استفاده بهینه کنیم.
۶ کارها را اولویت بندی کنیم.
۷ محدوده زمانی تعیین کنیم.
۸ در مدیریتی تفویض اختیار کنیم.
بسیاری از صاحب نظران بیشتر از توجه به گذشته و آینده به زمان حال اهمیت می دهند و معتقدند که جالب نیست که فقط با افتخار یا افسوس گذشته و یا با رویاهای و ترس از آینده و چنین برداشت می شود که زندگی سفری است که باید در هر گامش ترنم خوش لحظه ها جاری باشد و سه روش بشرح زیر برای بهره گیری از لحظات حال بیان شده است.
۱ در حال حضور داشته باشن وقتی می خواهی موفق و خشنود باشی بر آن چه درست و خوب است تمرکز کن مقصودت را بکار بندد تا به آنچه در حال مهم است پاسخ دهی.
۲ از گذشته درس بپلmoz، وقتی می خواهی زمان حالت را از گذشته بهتر سازی به آنچه در گذشته اتفاق افتاده بنگر هر چه با ارزش است از آن بیاموز و در زمان حال کارها را متفاوت انجام بده.
۳ برای آینده برنامه ریزی کن، وقتی می خواهی آنچه ات را بهتر از حال بسازی تصور کن آینده ای یایی به چه شکل خواهد بودو برنامه ریزی کن تا آن آینده عالی تحقق یابد. به برنامه هایت در زمان حال عمل کن.
سعدیادای رفت و فردا همچنان موجود نیست در میان این و آن فرصت شمار امروز را

مدیر کار گروه تدوین سند توسعه اشتغال کردستان و رئیس سابق هیات امنای صندوق ذخیره ارزی کشور گفته است: «مشکلات فعالیت های رسمی اقتصادی آنقدر زیاد است و مراحل بورکراسی برای شکل گیری یک فعالیت رسمی آنقدر پیچیده، پرهزینه و زمان بر است که بسیاری از فعالان اقتصادی ترجیح می دهند خارج از سیستم رسمی کار کنند و این موضوع باعث شده که بخش اقتصاد غیررسمی در اقتصاد ایران یک بخش گسترده ای شود.»

به گزارش «کردستان امروز»، دکتر بایزید مردوخ‌ی از اقتصاددانان کردستانی که مسئولیت سند توسعه اشتغال کردستان را به سفارش استانداری این استان برعهده داشته در گفتگو با سایت فارو می‌گوید: در سیستم حسابداری ملی که برای کشورها طراحی شده و هر کشوری حسابداری ملی استاندارد ی را مورد عمل قرار می دهد، کلیه حساب و کتاب های فعالان و فعالیت های اقتصادی یک جامعه در سیستم حسابداری ملی وارد می شود و به آن اصطلاحا تولید ملی یا تولید ناخالص داخلی می گویند.

وی ادامه داد: «پس هدف حسابداری ملی این است که ارزش کار و تولید همه فعالان و فعالیت های اقتصادی در سیستم حسابداری ملی وارد شود.»

وی افزود: «در کشورهای در حال توسعه بدلیل اینکه همه فعالیت های اقتصادی و همه بنگاهها و فعالان اقتصادی به ثبت نمی رسند و به صورت فردی و خارج از سیستم رسمی فعالیت می کنند؛ این بخش را اقتصاد غیررسمی می گویند.» وی افزود: «یعنی در واقع اقتصاد غیررسمی آن بخش از فعالیت های اقتصادی است که در جایی ثبت نمی شود و لزوما مجوزی از نهادی نمی گیرد و حساب و کتاب خود را نیز به جایی ارائه نمی کند.»

وی خاطرنشان کرد: «این در حالی است که فعالان و فعالیت های رسمی مجوز دارند و حساب و کتاب آنها ثبت می شود و به لحاظ مالیاتی به سازمان مالیاتی کشورها گزارش می دهند و در نتیجه تکلیف این بخش همیشه روشن است.»

رئیس سابق هیات امنای صندوق ذخیره ارزی اظهار کرد: «وقتی قوانین و مقررات برای برخی فعالان اقتصادی ایجاد مشکل می کند، آنها سعی می کنند خارج از سیستم رسمی فعالیت کنند. به این معنا که مجوزی از جایی درخواست نمی کنند، مالیات و عوارض نمی پردازند و تحت هیچ نوع کنترل رسمی نیستند.»

وی ادامه داد: «البته در مقابل اینها از هیچ مزیت قانونی مانند تخفیف هایی که به فعالان رسمی داده می شود همچون تخفیف های مالیاتی و وام هایی که به فعالان رسمی داده می شود هم استفاده نمی کنند.» مردوخ‌ی گفت: «اقتصاد غیررسمی در همه کشورهای دنیا اعم از پیشرفته و در حال توسعه وجود دارد. به ویژه در کشورهای صنعتی و پیشرفته یک بخش خیلی مهم که بخش قاچاق می باشد، خارج از اقتصاد رسمی بوده و در این کشورها به ندرت در فعالیت های دیگر شاهد وجود بخش اقتصاد غیررسمی هستیم.»

ی اذعان کرد: «ولی این به معنای آن نیست که این بخش در کشورهای پیشرفته وجود ندارد؛ منتهی سهم آن در کل اقتصاد کشور اندک است.»

وی گفت: «در کشور ما به دلایل مختلف اقتصاد غیررسمی از قدیم وجود داشته و هم اکنون نیز وجود

دارد و در حال رونق می باشد. دلایل بوجود آمدن اقتصاد غیررسمی روشن است.»

وی ادامه داد: «مشکلات فعالیت های رسمی اقتصادی آنقدر زیاد است و مراحل بورکراسی برای شکل گیری یک فعالیت رسمی آنقدر پیچیده، پرهزینه و زمان بر است که بسیاری از فعالان اقتصادی ترجیح می دهند خارج از سیستم رسم کار کنند و این موضوع باعث شده که بخش اقتصاد غیررسمی در اقتصاد ایران یک بخش گسترده ای شود.»

وی تاکید کرد: «لذا می توان گفت دیوان سالاری مهم ترین عامل شکل گیری بخش غیررسمی اقتصاد و گسترش آن در اقتصاد ایران است.»مردوخ‌ی درباره اندازه اقتصاد غیررسمی در ایران در دهه های اخیر گفت: «در این باره دو مرجع رسمی صحبت کردند. من با درک شخصی خود گمان می کنم هرگز اندازه

جامعه

در برخی استان‌ها نظام تدبیر استانی بسیار عقب‌مانده

و مانع شکل‌گیری سرمایه‌گذاری است

بخش اقتصاد غیررسمی کشور به میزان ۴ درصد صحت نداشته است. زیرا اساسا دیوان سالاری ما که باید اقتصاد رسمی را محاسبه کند هرگز آنقدر جامعیت و فراگیری نداشته است که بتواند همه فعالیت ها را تحت پوشش قرار دهد».

وی ادامه داد: «لذا این ۴ درصد (در سال ۱۳۷۵) ممکن است در بخشی از اقتصاد و نه در همه اقتصاد بوده باشد.»

مردوخ‌ی درباره پیامدهای رشد اقتصاد غیررسمی گفت: «اولین پیامد رشد اقتصاد غیررسمی برای اقتصاد کشور این است که سهم مالیات از کل تولید ناخالص داخلی ایران هنوز به ده درصد نرسیده است.»

وی ادامه داد: «یعنی با همه تلاشی که دستگاه مالیاتی کشور به خرج می دهد فقط توانسته از کمتر از ده درصد تولید ناخالص داخلی مالیات بگیرد. یعنی حجم اندازه

کننده است.»
وی ادامه داد: «کنته دیگر اینکه این بخش تحت نظام قیمت گذاری نمی باشد. یعنی می توانند خدمات و محصولات خود را بالاتر یا پایین تر از قیمت های مرسوم بفروشند و با بخش رسمی رقابت کنند. زیرا کنترلی بر روی آنها وجود ندارد.»

مردوخ‌ی گفت: «درباره فعالیت بخش غیررسمی اقتصاد باید به جز تهران در شهرستان ها نیز این موضوع

مورد توجه قرار گیرد. در برخی استان ها سهم اقتصاد غیررسمی در اقتصاد آن استان بسیار بالا است. لذا رقم

اعلام شده که مربوط به کل کشور می باشد نمی تواند شرایط واقعی برخی از استان ها را به خوبی نشان دهد

».

وی ادامه داد: «در برخی از استان ها فعالیت اقتصاد غیررسمی بیش از ۵۰ درصد است. یعنی در استان هایی که سرمایه گذاری صورت نمی گیرد، نرخ بیکاری بسیار بالا است و دستگاه بورکراسی یا نظام تدبیر استانی که باید به تشکیل سرمایه و ایجاد بنگاه اقتضای کمک کند بسیار عقب مانده است و به جای آنکه به شکل گیری بنگاه های اقتصادی رسمی کمک کند، به دلایل و بهانه های مختلف مانع سرمایه گذاری می شود.»

مردوخ‌ی درباره تاثیر اقتصاد غیررسمی بر بروز فساد اقتصادی گفت: «طبیعی است که رشد اقتصاد غیررسمی می تواند در بروز فساد اقتصادی موثر باشد. در این بخش خیلی از رفتارها امکان شکل گیری و گسترش پیدا می کند که یکی از این رفتارها قاچاق است.»

وی ادامه داد: «فعال غیررسمی چون تحت کنترل نیست می تواند هم مواد اولیه و واسطه ای مورد نیاز خود را به صورت قاچاق خریداری کند و هم کالای خود را به صورت قاچاق بفروشد که این امر به اقتصاد کشور لطمه می زند.»

وی افزود: «یک بخش خیلی مهم در اقتصاد ما که جای تاسف هم دارد بخش مواد مخدر است که در اقتصاد غیررسمی قرار می گیرد. خوشبختانه ما جرایم سازمان یافته در بخش اقتصادی نداریم و الا در برخی اقتصادها، جرایم سازمان یافته اقتصادی، بخشی از اقتصاد غیررسمی می باشد.»

مردوخ‌ی اظهار کرد: «اگر کسی گرایش به کار خلاف داشته باشد، چه در بخش رسمی و دولتی و چه در بخش خصوصی باشد؛ بالاخره راه خود را می خواهد در اقتصاد غیر رسمی پیدا کند. من نمی گویم همه فعالیت ها، اما بخشی از فعالیت های آنها این امر را شامل می شود.»

وی در پایان تاکید کرد: «لذا وقتی فعالیت رسمی خصوصا در شرایط تورمی با هزینه بسیار بالا روبرو می شود، زمینه برای گسترش اقتصاد غیررسمی بیشتر می شود.»

کارگزاران شرکت مخابرات روستایی کردستان خواستار احقاق حق قانونی خود شدند

...

ما قرارداد ببندد در غیر اینصورت هیچگونه قراردادی را امضا نکرده و با تمام توان از حق قانونی خود دفاع خواهیم کرد.

وی از نمایندگان مجلس خواست که این موضوع را در مجلس پیگیری کرده و مسائل و مشکلات این قشر را حل و فصل کنند.

محمدابوالمحمدی دیگر نماینده کارگزاران مخابرات استان نیز گفت: متأسفانه شرکت مخابرات به هیچ عنوان برای ما و کار و تلاش ما ارزش قائل نیست.

وی به نمایندگی از کارگزاران کل شهرستان های استان خواستار قراردادی با کلیه ملزومات قانونی بر مبنای حداقل حقوق و دستمزد و یا مطابق قانون شرکت شسکام شد.

قائم مقام مدیرعامل شرکت مخابرات ایران نیز در نشست پس از اعلام مشکلات کارگزاران گفت: براساس بند ۹۹ قانون بودجه سال ۹۰، پرداخت حق بیمه سهم کارفرما برابر مدت کارکرد کارگزاران و پیمانکاران بر عهده دولت است.

■ ■

خبر

دستگیری تعدادی از متصرفان اراضی

ملی حاشیه سنجد

■ رئیس کل دادگستری استان کردستان با اشاره به برخورد جدی و قاطع دادگستری با زمین خواران گفت: اخیرا چند تن از متصرفان اراضی ملی دستگیر شدند و برای آنها پرونده قضایی تشکیل شده است. علی‌اکبر گروسی در چهارمین جلسه شورای حفاظت از اراضی ملی و منابع طبیعی استان کردستان ضمن تبریک ایام هفته دفاع مقدس تصریح کرد: عرصه‌های ملی هنوز مطبوع افراد سودجو و فرصت‌طلب هستند لذا در اثر کوچک‌ترین غفلتی همه‌های گذشته مربوط به تصرف اراضی ملی دوباره بروز خواهد کرد. وی افزود: اکثریت مردم طرفدار اجرای قانون در جامعه هستند و وظیفه تمامی دستگاه‌های دولتی اجرای قانون است و برخورد با متصرفان اراضی ملی و منابع طبیعی که به‌هر نحو حقوق بیت‌المال را پایمال می‌کنند جزو اولویت‌های اصلی دادگستری است.

رئیس شورای قضایی استان کردستان از اقدامات خوب وموثر این ششورا در یک ماه اخیر خبر داد و گفت: خوشبختانه با تلاش شبانه‌روزی اعضای این ششورا چند تن از زمین‌خواران و متصرفان اراضی در حاشیه شهر سنندج دستگیر و روانه زندان شدند و پرونده آنان در دادگستری در دست بررسی است.

گروسی افزود: اگر دستگاه‌های مسئول بتوانند در زمینه پیشگیری جدیت بیشتری به خرج دهند جرایم کمتری در جامعه رخ می‌دهد.

در ادامه این جلسه، دادستان عمومی و انقلاب سنندج تصریح کرد: طی بازرسی از روستاهای آسوله، قار و دوشان شاهد تصرفات عدیده‌ای بودیم که خوشبختانه با شناسایی متخلفان به خوبی با آنان برخورد شد و انتظار داریم که دیگر هیچ متصرفی نتواند به بیت‌المال دست‌درازی کند. جوهری از برگزاری جلسات شورای حفاظت از اراضی ملی و منابع طبیعی در شهرستان‌های بانسه و میروان در آینده نزدیک خبر داد.

مدیر راه اداره کل راه و شهرسازی کردستان:

جاده‌های اصلی کردستان از استاندارد

جاده‌های فرعی برخوردارند

■ مدیر راه اداره کل راه و شهرسازی کردستان گفت: اکثر جاده‌های اصلی کردستان از استاندارد جاده‌های فرعی برخوردارند. محمدراشد مدرس گرچی در همایش راهوران محله در سنندج، اظهار کرد: با توجه به وضعیت تپوگرافی و آب و هوایی استان کردستان ساختن راه و نگهداری از آنها بسیار سخت و دشوار است. وی تصریح کرد: ساخت و بهسازی راه‌های روستایی متناسب با استانداردهای ملی در این استان نیاز به اعتبار و تلاش مضاعف‌تری دارد.

مدیر راه اداره کل راه و شهرسازی کردستان تصریح کرد: ایجاد ایمنی و ارتقای شاخص‌های ترافیکی در جاده‌های استان که از میانگین کشوری پایین‌تر است به هماهنگی و تعامل تمامی دستگاه‌های ذیربط و عموم مردم بستگی دارد.

مدرس گرچی با بیان اینکه در استان در زمینه ارتقای فرهنگ ترافیک کارهای خوبی انجام شده اما با توجه به وضعیت جاده‌های اسنان کافی نیست، تصریح کرد: بحث ترافیک تنها وظیفه پلیس و ارگان‌های ذیربط نیست و همه مردم در این راستا باید تلاش کنند.

به گفته وی، سرعت غیرمجاز بیشترین آمار تصادفات در جاده‌ای استان را به خود اختصاص می‌دهند؛ درحالی که سرعت مجاز در تمام نقاط جاده‌های کردستان با توجه به استاندارد جاده تعریف و در قالب تابلوهایی در معرض دید رانندگان گذاشته شده است.

مدیر راه اداره کل راه و شهرسازی کردستان تصریح کرد: جاده‌های اصلی استان از استاندارد جاده‌های فرعی برخوردارند و رانندگی در آنها نیازمند دقت و هوشیاری بیشتری است.

مدرس گرچی بیان داشت: کاهش میزان تصادفات در جاده‌های فرعی کردستان نشان از فرهنگ‌سازی و تعاملات بسیار خوب دستگاه‌های ذیربط و افزایش دقت رانندگان در این مسیرها است.

مدیر راه اداره کل راه و شهرسازی کردستان خواستار نهادینه کردن فرهنگ راهداری و مراقبت از راه‌ها به عنوان سرمایه‌های ملی در بین کودکان شد و تصریح کرد: خانواده‌ها نقش مهمی در نهادینه کردن این فرهنگ در بین کودکان دارند که باید در این زمینه به راه و شهرسازی کمک نمایند.

مدرس گرچی همچنین مراقبت و نگهداری از علایم راهنمایی و رانندگی در سطح جاده‌های استان را وظیفه‌ای عمومی خواند و گفت: برداشتن علایم و یا پاشیدن رنگ بر روی آنها ضمن لطمه‌زدن به بیت‌المال، زمینه وقوع تصادفات را نیز فراهم می‌کند.

وی در پایان ساخت و بهسازی جاده‌ها، نصب علائم راهنمایی و رانندگی در سطح جاده‌ها و شناسایی نقاط حادثه‌خیز و تلاش برای ایمن‌سازی این نقاط گفتنی است؛ در پایان این مراسم از ۲۹ نفر از دهیاران فعال در عرصه ارتقای شاخص‌های ترافیکی استان با تقدیم لوح تقدیر و هدایایی تقدیر شد.

نگاه

معار سندج ۵۰ سال قبل طراحی شده اند

رویا عبدی

■ گسترش شهر سندنج طی چند سال اخیر و افزایش شمار وسائل نقلیه باعث شده است تا ترافیک در مرکز کردستان به عنوان یک معضل جدی مطرح شود و علیرغم وعده های ریز و درشت هیچ اقدامی برای رفع این معضل صورت نگرفته است.

خیابان های هسته مرکزی سندنج بیش از ۵۰ سال قبل طراحی و اجرا شده اند و تاکنون شاهد هیچ تغییر و تحولی نبوده و در حال حاضر جوابگوی تردد وسائل نقلیه مرکز استان نیستند و به همین دلیل است که معضل ترافیک طی چند سال اخیر در سندنج خودنمایی می کند.

خیابان های شهر سندنج به ویژه در هسته مرکزی متناسب با شرایط زمانی و جهت استفاده درشکه و اندک وسائل نقلیه موجود در سال های گذشته ساخته شده و این در حالی است که تعداد خودروهای موجود در خیابان های سندنج بیش از اندازه و در حد وضعیت فعلی این شهر نیست. نبود استاندارد لازم در ساخت جاده و خیابان های این شهر در آینده نزدیک و با بیشتر شدن تعداد خودروها وضعیت ترافیکی شهر را بیش از گذشته نابسامان می کند و به همین دلیل است که چاره جویی برای رفع این معضل یکی از نیازهای اساسی در کردستان به شمار می رود.

در چند سال اخیر اقداماتی از سوی نهادهای وادرت ذیربط برای کاهش بار ترافیکی شهر سندنج انجام شده است که این اقدامات تنها به سه عنوان یک مسکن عمل کرده و تا رسیدن به شرایط و نتایج قابل قبول راهی بس طولانی وجود دارد. یکی از رانندگان تاکسیی شهر سندنج شلوغی بیش از اندازه و ترافیک خسته کنند این شهر را ناشی از تردد خودروهای شخصی دانست و گفت: تاکسی در شهر سندنج تبدیل به وسیله ای برای رفع بیکاری و وقت گذرانی کارمندان ادارات دولتی شده است.

علی محمدی با اشاره به اینکه اغلب رانندگان به عنوان شغل دوم در بخش تاکسیرانی در مسیرها فعالیت می کنند،افزود: باید پالایشی در این ارتباط صورت گیرد و افرادی که از تاکسی به عنوان شغل دوم استفاده می کنند از چرخه حذف شوند. وی همچنین آموزش به مردم در جهت استفاده از ناوگان عمومی را در کاهش ترافیک موثر دانست و گفت: رسانه ها در ارتباط با آموزش مردم می توانند نقش موثری داشته باشند.

ارائه و اجرای طرح های جامع بار ترافیکی را کاهش می دهد

شهردار سندنج نیز در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به سستگین بودن بار ترافیک خودرو و عابر در دو میدان اصلی شهر «میدان انقلاب و آزادی» گفت: برای کاهش بار ترافیکیی این دو میدان از سوی شهرداری پیشنهادات علمی و قابل قبولی به شورای ترافیک استان ارائه شده است.

مهدی حسام شریعتی افزود: با توجه به بافت قدیمی مرکز شهر و برای کاهش بار ترافیکی این مسیر پیشنهاد تبدیل شدن میدان انقلاب به چهار راه از سوی شهرداری سندنج به شورای ترافیک استان اعلام شده و طرح مطالعاتی آن در حال اجرا است، وی بیان کرد: برای حذف خودرو در هسته مرکزی شهر و تردد عابرپاده در مسیرهای سه راهی نمکی، خیابان فردوسی، خیابان انقلاب و حد فاصل چهار راه چهارباغ و میدان انقلاب و سه راه جیبیی طرح جامعی از سوی شهرداری به شورای ترافیک استان ارائه شده است و در حال بررسی است . شهردار سندنج عنوان کرد: طرح زیرگذر میدان آزادی سندنج به مساحت بیش از پنج هزار متر مربع برای جلوگیری از تردد عابر پیاده در تقاطع های اطراف میدان آزادی یکی دیگر از مهمترین طرح های مطالعه شده از سوی شهرداری سندنج برای کاهش بار ترافیکی این میدان است. حسام شریعتی گفت: مشارکت شهروندان و رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی از سوی رانندگان وسائل نقلیه عمومی و شخصی در سطح شهر کم هزینه ترین و تاثیرگذار ترین اقدام برای کاهش بار ترافیکی شهرلاست و انتظار می رود که در این راستا وضعیت بهتری را در شهر شاهد باشیم.

شهردار سندنج در راستای ساماندهی و کاهش ترافیک در سطح شهر سندنج ارائه طرح های مناسب را یکی دیگر از راه حل ها دانست و بیان کرد: ساماندهی هسته مرکزی شهر سندنج به عنوان یکی از اماکن پر ترافیک شهر، ساماندهی دست فروشان، ایجاد پارکینگ های طبقاتی، تمرکز زدایی از هسته اصلی شهر، ساماندهی اصناف واقع در هسته مرکزی شهر و پخش آنها در نقاط دیگر استان از دیگر برنامه های این طرح به شمار می رود.

وجود ۷۰۰ دستگاه تاکسیی فرسوده در سندنج تردد را مشکل کرده است مدیر عامل سازمان تاکسیرانی سندنج از وجود بیش ۷۰۰ دستگاه تاکسی فرسوده در سندنج خبر داد و گفت: برای تعویض این تعداد تاکسیی اقداماتی انجام شده است ولی در حال حاضر مالکان این خودروها برای تحویل با مشکلات زیادی مواجه هستند

■ حصارکشی پیادهرو غربی پارک دیدگاه سندنج و درختان حاشیهی آن توسط شهرداری جهت ایجاد گارگاه و آغاز فعالیت عمرانی موجب طرح پرسشهایی همراه با نگرانی نزد جامعه در خصوص آیندهی این پارک و درختان آن شده است و درخواستهای مردمی در این باره موجب شد تا هفته نامه ی «صدای گروس» این مورد را موضوع گزارش ویژهی خود در این شماره قرار دهد . لذا پس از بازدید و تصویربرداری از وضعیت کنونی پارک دیدگاه به قصد تدوین گزارشی کامل و برای کسب اطلاع و پیگیری موضوع با هماهنگی قبلی آقای محمد محمدی رییس کنونی شورای شهر سندنج را ملاقات و در این خصوص به ترتیب ذیل مصاحبه ای کوتاه با وی داشتیم :

لطفاً بفرمایید طرح فعلی در دست اجرا توسط شهرداری سندنج در پارک دیدگاه حاوی چه چیزی برای این شهر است ؟

طرح کنونی زیرگذر در دست اجرا در خیابان پاسداران در جلسات متعدد مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته ، به تایید شورای ترافیک رسیده و مشاوره هم داده شده ، لذا می خواهیم از فرصت پیش آمده با استفاده از اعتبارات عمرانی استان نسبت به کاهش و تسهیل ترافیک در مسیر طرح با توجه فشار سنگین ترافیک در آن مسیر که نقطه ی انقباط بار ترافیکی میدان آزادی ، میدان بسیج و شهرک بهاران است به ایجاد این زیرگذر اقدام نماییم .

ظاهراً در اجرای طرح مذبور قصد حذف پیادهرو و قطع درختان در میان است و با توجه به این که قطع اشجار در قانون جرم می باشد، آیا شورای شهر با این کار موافقت کرده است ؟

■ وضعیت کنونی پارک دیدگاه

چنانچه عرض کردم این طرح مورد مطالعه قرار گرفته ، مشاور بر روی آن کار کرده و شورای ترافیک هم آن را مصوب نموده است و قطع درختی هم نخواهیم داشت و درختان موجود در آن مسیر بر جای خود باقی خواهند بود و فقط از عرض پیادهرو کاسته خواهد شد اما در ادامه ی کار امکان افزودن به عرض پیادهرو نیز فراهم است ، توجه داشته باشید که بحث معضل ترافیک هم در آن مسیر واقعاً مهم است و اگر اکنون این طرح را اجرا نکنیم و از این اعتبارات استفاده نشود ، ممکن است نتوانیم از این پتانسیل بهره برده و دیگر تا سالها اعتبارات مربوطه را برای انجام این کار در اختیار نداشته باشیم ، ما ناچار به انجام این طرح هستیم چون جای دیگری یا گره دیگری نداریم که بتوانیم بگشاییم .

بیشتر مردم خواستار اقدامات عمرانی شهرداری در مناطق فقیرنشین و به ویژه در بافت فرسوده و شنتی شهر به منظور رفع مشکل ترافیک و تردد هستند ، اما چگونه است که این اعتبارات در مناطقی که دارای مسیرهای دو طرفه و بلوار است هزینه می گردد ؟

در مناطق بافت فرسوده ی شهری به این دلیل که معارض دارند و مردم همکاری نمی کنند که ما تملک و آزادسازی را انجام بدهیم ، مشکلات متعددی داریم و اگر مردم همکاری کنند ما حاضرم در بسیاری از نقاط بافت فرسوده و مرکزی شهر خیابان و اتوبان احداث و ترافیک را آزاد کنیم ولی چون در این زمینه مردم همکاری و همراهی ندارند ، نمی توانیم کاری کنیم و اگر ما این کارها را هم انجام ندهیم ، اعتبارات هزینه نشده و پولها بر گشت می خورند و نمی توانیم مشکلی را حل کنیم .

یعنی اکنون در انجام این طرح از همکاری مردم برخوردارید ؟

در انجام این طرح تنها یک دکه معارض بود که هزینه کردیم و داریم از جای دیگری انجامش می دهیم و مردم هم همکاری کرده اند و مشکلی نداشته ایم ، چون معابر قرار گرفته در مسیر این طرح عمومی و متعلق به شهرداری می باشد دیگر نیازی به تملک نبوده تا بابت آن پولی پرداخت کنیم و این ویژگی انجام پروژه را راحت تر کرده و تا ثانی چون این طرح مطالعه شده و تایید شورای ترافیک ، کمیسیون ماده ۵ ، مسکن و شهرسازی و تمام ادارات و سازمانهای دولتی و غیر دولتی و شر کتهای

گزارش

ویژه

امید کریمی

■ دکتر جمال مشتاق / رییس سازمان نظام مهندسی استان کردستان

■ ■ ■

❖ وقتی از این نیروهای تعلیم دیده در بالاترین مدارج علمی استفاده نشود و حداقل در چنین مواردی از این تواناییها بهره نگیریم و لاقلاً در پالایش و تعدیل طر حهای مشاوره ای از ایشان استفاده نکنیم، پس اساساً چرا گروه ترافیک در قانون تدارک دیده شده ، اصلاً اگر این تواناییها استفاده ی ندارند بهتر است که این گروه را جمع کنیم و درس را ببندیم .

خدمات رسان را دارد ، موجب آسانتر شدن اجرای آن شده است و اصلاً بحثی که شما مطرح می کنید به هیچ عنوان در میان نیست که ما بخواهیم ضرری وارد کنیم و باعث قطع درختی شویم ، فقط جابجاییهای اندکی انجام خواهد شد و در نهایت ما هم خواهان همان چیزی هستیم که مردم خواهان آن هستند .

جناب محمدی آیا پیادهرو حذف خواهد شد ؟

گوشه ای از پیادهرو کاسته می شود که در ادامه جبران خواهد شد .

نظر شما به عنوان رییس سازمان نظام مهندسی استان کردستان در مورد طرح احداث زیرگذر در پارک دیدگاه سندنج توسط شهرداری چیست ؟
بایستی متخصصین امر ترافیک در این مورد اظهار نظر کارشناسی نمایند ، البته احداث زیرگذر در آن محل از این بابت که چهره ی شهر را تغییر خواهد داد طرح مهمی است ، ما در سازمان نظام مهندسی که دارای گروه ترافیک متشکل از حدود ۱۵ متخصص می باشد از شورای ترافیک انتظار داشتیم که از مجموعه ی ما نیز جهت ارائه ی بحث کارشناسی دعوت به عمل می آمد ، حتی اینجانب به عنوان رییس سازمان نظام مهندسی این مورد را از چند تن متخصصین اعضای گروه ترافیک این سازمان با این حدس که شاید خارج از چارچوب سازمان و به طور مستقیم مورد مشورت قرار گرفته باشند پرس و جو نمودم که متأسفانه ایشان هم در جریان نبودند و اظهار بی اطلاعی کردند و اظهار نظر تخصصی در این موضوع در تخصص من نیست و واقعاً هم نمی دانم چه مطالعاتی صورت گرفته و آیا وجود این طرح بخاطر روان سازی ترافیک بوده است یا نه و اگر واقعاً پیشبرد این پروژه علیرغم تغییر شکل شهر بتواند حلال بخشی از مشکل ترافیک باشد ، به نظر من در این صورت ضرورتاً باید آن را باید پذیرفت اما اگر مطالعات لازمه صورت نگرفته و بطور سلیقه ای در این مورد عمل شده باشد واقعاً جای تأمل دارد .

آقای محمد محمدی رییس شورای شهر سندنج در مصاحبه با ما اظهار داشتند که طرح مورد نظر در شورای ترافیک مصوب شده است .

این ایراد به قانون نظام مهندسی وارد است که چنین سازمانی با وجود برخورداری از قریب به ۳۰۰/۰۰۰ نفر عضو در کل کشور که حدود ۳۵۰۰ نفر هم در سطح استان دارد می بایستی از لحاظ قانونی از جایگاه قوی تری برخوردار می بود که حق رأی به ما می داد و ما را قاطعانه مجاب به پذیرفتن یا رد تصمیمی می کرد ، مشکل در قوانین است و در این مورد با کسی مشکلی نداریم و اما در این مورد خاص که شما مطرح کردید از آقای حسام شریعتی (شهردار سندنج) انتظار داشتیم از نظرات گروه ترافیک این سازمان هم که قریب به ۱۵ نفر متخصص در سطوح علمی فوق لیسانس و دکترا دارد استفاده می کردند ، وقتی از این نیروهای تعلیم دیده در بالاترین مدارج علمی استفاده نشود و حداقل در چنین مواردی از این تواناییها بهره نگیریم و لاقلاً در پالایش و تعدیل طر حهای مشاوره ای از ایشان استفاده نکنیم ، پس اساساً چرا گروه ترافیک در قانون تدارک دیده شده ، اصلاً اگر این تواناییها استفاده ی ندارند بهتر است که این گروه را جمع کنیم و درس را ببندیم .

خانم فاطمه اردلان مدیر عامل انجمن « زنان زمین» نیز با حضور در دفتر این هفته نامه و ارائه ی بیانییه ی مشترک این انجمن و «جمعیت کردستان سبز» در این خصوص جهت انتشار و ابراز مراتب نگرانی خویش و دیگر اعضای این نهادهای مردمی از آینده ساختار و فضای سبز پارک دیدگاه به خاطر پروژه ی در دست احداث شهرداری سندنج در آن منطقه ، خواستار ارائه ی توضیحات قانع کننده در ضرورت اجرای این پروژه و ضمانتهای عملی در حفظ درختان و فضای سبز این بوستان قدیمی شهر از جانب رییس شورای

آقای جمال مشتاق رییس سازمان نظام مهندسی استان کردستان و عضو هیأت علمی دانشگاه کردستان است ، او لیسانس را از دانشگاه صنعتی شریف، فوق لیسانس را از دانشگاه خواجه نصیرالدین و مدرک دکترای مهندسی برق را از دانشگاه پست در انگلستان آخذ نموده است .

شهر و شهردار سندنج در جلسه ای با حضور نمایندگان نهادهای مردمی ، کارشناسان مستقل و رسانه ها گردید .

در پایان این گزارش امیدواریم که شهرداری سندنج در اجرای طرحهای عمرانی شهر ، نظرات مردم و کارشناسان امور را برای استفاده ی بهینه از امکانات در مسیر آبادانی شهر و کسب رضایت مردم در صدر ملاحظات خود قرار دهد تا دیگر شاهد مواردی نظیر آنچه که در جریان احداث پُل روگذر بزرگراه شهید ورمقانی رُخ داد و پس از افتتاح پُل مذبور تازه مشخص شد که ارتفاع آن از اندازه ی استاندارد کمتر است و برخی از ماشینهای سنگین قادر به عبور از زیر آن نیستند نباشیم .

■ بل جدید الحداث روگذر بزرگراه شهید ورمقانی سندنج

بلی ، من هم شنیده ام که در شورای ترافیک مصوب شده است . در یکی از جلسات خارج از شورای ترافیک که ما نیز بدون حق رأی دعوت بودیم این پروژه هم مدت حدود ۱۰ دقیقه مطرح شد و آقای حسام شریعتی (شهردار سندنج) گفتند که مطالعات و محاسبات لازمه را انجام دادهایم ، ظاهراً کارهایی هم انجام داده اند ، اما کسی و کجا چنین مطالعاتی انجام شده و در شورای ترافیک چه اتفاقاتی افتاده اصلاً اطلاعی ندارم از کم و

کیف آن بی خیرم .

«بسمه تعالی»

پارک جنگلی واقع در انتهای بلوار پاسداران شهرستان سندنج (دیدگاه) به عنوان قدیمی ترین پارک این شهر ، بخشی از هویت شهری سندنج می باشد و پوشش گیاهی این بوستان تشکیل دهنده ی مهم ترین و معروف ترین فضای سبز سندنج است که شهرداری سندنج طی روزهای گذشته اقدام به حصارکشی بخشی از پیادهرو و درختان آن جهت ایجاد کارگاه و شروع اقدامات عمرانی نموده است و طرح شهرداری سندنج در این خصوص به اطلاع جامعه نورسیده و مردم نسبت به اقدامات احتمالی آتیبه شهرداری در مورد این پارک برای ارزیابی شرایط آینده ی این فضای بسیار مهم زیست محیطی توجه نشده اند کجانتجمن زنان زمین و جمعیت کردستان سبز نیز در همین راستا ضمن اعلام نگرانی شدید نسبت قطع احتمالی درختان و آینده ی پارک دیدگاه ، خواستار آدای توضیحات شهرداری سندنج در این خصوص و حفظ فضای سبز و ساختار این پارک می باشد .

انجمن زنان زمین، جمعیت کردستان سبز

برداشت

دعوت از خبرنگاران به سبک استانداری!

■ «بارها شنیده ایم که استاندار کردستان در نشست های مختلف از انتقاد رسانه ها دفاع کرده و گفته است که مدافع ایجاد فضایی باز می باشد.

علیرضا شهبازی در روز ۱۷ مرداد سال جاری و در روز خبرنگار گفته بود: در طول حضور خود در استان همواره سعی کرده ام فضا و محیطی باز در عرصه خبر واطلاع رسانی ایجاد کنم تا خبرنگاران و فرهیختگانی که دغدغه رشد و تعالی همه جانبه کردستان عزیز را دارند به دور از هر گونه دلپره و نگرانی نظرات و انتقادات خود را مطرح کنند.

وی با درخواست از مدیران اجرایی استان جهت تعامل و همکاری بیشتر با فعالان عرصه خبر، افزود: یکی از مهمترین خصوصیاتی که مدیر را راستای عمل به وظایف خود موفق می کند سعه صدر و حسن ظن در برخورد با انتقادات است و بایستی این ظرفیت و روحیه در میان مسئولان و مدیران اجرایی استان نهادینه گردد.

عملکرد استانداری کردستان اما برخلاف این گفته ها بوده است. در ماه های اخیر استانداری دست به انتخاب خبرنگاران برای حضور در این مجموعه زده و لیست ویژه ای را تهیه کرده است که تنها این افراد می توانند در استانداری حضور داشته باشند!

در آخرین اقدام، استانداری کردستان در دو نشست مهم که در محل ساختمان استانداری حتی اجازه حضور به این تعداد خبرنگار دست چین شده را هم

نداد. نشست کارگروه گردشگری استان که در دفتر معاونت عمرانی استانداری کردستان برگزار شد و جلسه دیگر نیز نشست کارگروه توسعه بخش کشاورزی استان که در سالن شهدای گمنام استانداری تشکیل شد دو نشستی بودند که حتی یک خبرنگار هم در آنها حضور نداشت.

این عملکرد استانداری کردستان این سوال را پیش می آورد که آیا استاندار کردستان از عملکرد مجموعه استانداری زیر نظر خود بی خبر است یا سیاست خود استاندار است که به زیر مجموعه استانداری و روابط عمومی ابلاغ شده است.

به هر ترتیب رویکردی که مجموعه استانداری کردستان در پیش گرفته است نشان میدهد که نگاهی که به رسانه ها و اطلاع رسانی در این مجموعه وجود دارد خلاف آن چیزی است که در بیان گفته می شود.

این رویکرد نشان می دهد استانداری کردستان بر این باور نیست که رسانه ها در رشد و توسعه استان تاثیر گذاری مهمی دارند.

تغییر فضای رسانه های دولتی استان و تبدیل شدن به رسانه هایی منفعل و یا تمجیدکننده محض از دستگاه های دولتی، یکی دیگر از نشانه هایی است که موجب می شود به آنچه که استانداری در منظر عموم و در رسانه های بی می کند شک کرد. اما واضح است که بدون انتقاد و نظارت چشمان تیزبین رسانه ها، مسئولین دچار لغزش می شوند و یا در انجام وظایف خود سهل انگاری می کنند .

در کنار این نظرات نباید راهکارهای رسانه ها برای حل موانع پیش روی توسعه را نادیده گرفت و باید به آنها به چشم یک مشاور توانمند نگاه کرد. تنها با قبول این نگاه به رسانه از سوی مسئولین استان است که می توان امید وار بود که این دو بازوی توسعه در کنار یکدیگر به وظایف خود عمل کنند و تلاش هر کدام از این دو بازو برای ایجاد مانع برای فعالیت دیگری در تنها پسندیده نیست بلکه تبدیل به مشکلی در راه توسعه استان خواهد شد.»

منبع کردس

دادگستری جمهوری اسلامی ایران

شبه دوم دبانی در دانشگاه علمی و

انتقال شهروستان کامیاران

در پرونده کلاس ه ۹۱۰۶۳۳

شعبه دوم دادسرای عمومی و

انقلاب کامیاران آقای محمد رضا

محمدی فرزند پنجعلی به اتهام

تحت پیگرد

می باشد.بدینوسیله در اجرای

ماده۱۱۵ قانون آیین دادرسی

کیفری مراتب پی نوشت در یکی

از جراید کثیرالنتشار آگهی داده

می شود تا نامبرده ظرف یکماه

از انتشار در این شعبه دادرسا

حاضر شود.در غیر اینصورت

غیایا رسیدگی و اظهار عقیده

خواهد کرد

نگاه کارشناس

پایتخت تئاتر خیابانی

ایران

فاتح بادپروا

■ بی شک تئاتر آینه تمام رخ جامعه در بازتاب روح جمعی است. تئاتر خیابانی، تئاتر گذرگاهی یا تئاتر بیرونی به منزله هنر مردم است و تئاتری که در کنار دست ماست؛ هنری که با علمه مردم و اقشار اجتماعی ارتباط دارد.

تئاتر خیابانی پلی ارتباطی بین هنرمندان با همه مردم است. و تئاتر خیابانی چیزی جز هنری بی پیرایه، بی زرق و برق نیست. هنری که توانسته است در عرض دهه گذشته به اندازه کل تاریخ تئاتر خیابانی برجسته شود. به جرات میتوان گفت که تئاتر خیابانی طی این سالیان رشد صدروصدی داشته است، چه در مریوان چه در سراسر ایران.

مریوان در این میان جای تامل دارد. براستی ضرورت چنین فستیوالی چه آفتی را در بر می گیرد.جشنواره بین المللی مریوان علاوه بر بحث تخصصی مامتی برای تبادل فرهنگ، اندیشه و تجربه های مشترک همه فرهنگ های ایران زمین است.

یک بحث نظری فرهنگ است. بحث دیگر جنبه عمومی دارد، آن هم مطرح شدن نام مریوان به عنوان شهری با جاذبه های جذب توریسم، جذب گردشگران و درکل شهری با ویژگی های فرهنگی شناخته شده است. جشنواره مریوان از قدم های نخستین که به صورت شهرستانی برگزار شد، تامل‌آموز که وجهه ای بین المللی یافته است، همراه و هماهنگ با مهمترین مسئله تئاتر بوده است.مهمترین مسئله تئاتر چیزی جز مردم نیست. امروز مردم مریوان، تماشاگران اصلی تئاتر خیابانی هستند و به گفته عموم هنرمندان ایران زمین، خاص ترین تماشاگران را می توان در این شهر مرزی دید.

فرایند رویداد بین المللی تئاتر خیابانی مریوان هم اکنون به سه ضلع مثلثی مستحکم مخوم شده است. اضلاع این مثلث را مردم هنرمندان و مسئولین شکل داده اند. مثلثی که حالا در انتظار جهپایان هویت و اعتبار دارد. هم اکنون آثاری از آلمان ، فرانسه ، لهستان و عراق در جشنواره ما حضور دارند.آلمانی ها با یک اجرا و یک کارگاه در کنارهنرمندان بودند، لهستان و فرانسه دو روز اول جشنواره با گروه های ما کارگاه مشترک برپا کردند، دو روز از این کار مشترک را در سطح شهر اجرا می کنند.

این دستاوردها در رهاوردهای پر فراز و فرودی گذشته است، دیروز جشنواره در حد شهرستان بود، امروز در فیسئوال های معتبر تئاتر خیابانی از جشنواره مریوان می گویند، از آثار ما دعوت می کنند، از آثارشان دعوت می کنیم. همین امسال کشورهای عربی حوزه خلیج فارس بارها با تماس و مکاتبه خواهند حضور گروه های تئاتری خود بودند. همه این موارد برگ برنده ای برای فرهنگ ماست. با گشایش دفتر دائمی دبیرخانه مریوان گفتی دیگر بر خواهیم داشت. ویژگی دبیرخانه کار در طول سال است. دبیرخانه مریوان در طول سال آثار شاخص و برجسته کشور را رصد می کند و همچون مامتی برای آثار خواهد بود. در کنار مثلثی که به آن اشاره شد، مثلث دیگری را هم نگاهدیم. ارتباط دبیرخانه دائمی مریوان با مرکز هنرهای نمایشی و دفتر تئاتر خیابانی اضلاع مثلث را شکل می دهند.

در همین حال مردم مریوان، هنرمندان و مسئولان کردستان تمام تلاش خود را برای رویدادی بزرگ خواهند داشت. تمام دغدغه آن است که وجهه پایتخت تئاتر خیابانی ایران (مریوان) در یادها بدرخشد.

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی کردستان عنوان کرد

اجرای طرح راه‌اندازی ایستگاه‌های

مطالعه در کردستان

■ عطاءالله رستگار اظهار کرد: طرح ایجاد ایستگاه‌های مطالعه در سطح ملی در حال اجراست و بر اساس برنامه قرار است در استان کردستان نیز هشت ایستگاه راه‌اندازی شود.

وی ادامه داد: در این ایستگاه مطالعه شامل یک قفسه مخصوص با گنجایش ۱۵ عنوان در سه هزار نسخه کتاب است و افراد می‌توانند به فراخور نیاز از کتاب‌های موجود در این قفسه‌ها استفاده کنند.

مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان کردستان تصریح کرد: ایستگاه‌های مطالعه براساس برنامه در مکان‌های شلوغ و پر ازدحام مانند ادارات پرتدد، فرودگاه‌ها، پایانه‌های مسافربری، بیمارستان‌ها و بانک‌ها نصب می‌شود تا افراد بتوانند در زمان‌های فراغت از کتاب‌های موجود استفاده کنند.

این مسئول گفت: تاکنون زمینه‌سازی برای استقرار سه ایستگاه مطالعه در استانداری کردستان، بانک صادرات شعبه مرکزی و پایانه مسافربری شهر سنندج فراهم شده است. وی در خصوص نحوه مدیریت این ایستگاه‌ها نیز مد‌گ‌ر شد. ایستگاه‌های مطالعه به صورت ماهیانه توسط کارشناس ایستگاه مطالعه کتابخانه‌های عمومی شارژ خواهد شد و بر این اساس هر ایستگاه سالانه دارای ۲۶ هزار نسخه گردش کتاب خواهد بود.

رستگار در پایان اضافه کرد: ساماندهی اوقات فراغت مردم با جلب توجه آنها به مطالعه از مهم‌ترین اهداف اجرای این برنامه است.

هنر

جهان مهمان مریوان

شاهو احمدی

همین کیفیت از مریوان مرزی که در دوران دفاع مقدس زیر توپخانه ۲۴ ساعته ارتش بعثی صدام بود، آنگونه که بسیاری از مطرح ترین گروه های تئاتر خیابانی دنیا متقاضی شرکت در جشنواره این شهر و حضور در کشورمان و آشنایی با تئاتر خیابانی ایران هستند. همه این موارد از حرکت ها ریشه فرهنگی در شهر و مناطق ایران حکایت دارد و در این زمینه مریوان نمونه ای مثال زدنی است.

این شهر به قول مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی در آینده زمینه گسترده تری را به خود خواهد دید. قیاد میمنت آبادی در همین زمینه به دو میدان دائمی تئاتر خیابانی اشاره کرده است که مریوان با دیگر میدان احداث شده صاحب سه فضای اصلی و دائمی برای تئاتر خیابانی خواهد بود.

بنابر گفته های دبیر جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی مریوان، پرچم نمادین تئاتر خیابانی ایران در یکی از این میادین به اهتزاز در می آید تا به نشانه حضور همیشگی این هنر مردمی همواره دیده شود. شهر مریوان این روزها ، حدود ۴۰ گروه تئاتر خیابانی از سراسر کشور و برخی کشورهای دیگر جهان را به میزبانی نشسته است. مهمان نوازان مثال زدنی غرب هم برخی شهر ها و شهرستان های کوچک با تئاتر خیابانی خود بخشی از هویت منطقه ای و جغرافیایی را به نام خود رقم زده اند و در قالب این هنر برطرفردان مردمی به معرفی الگو ها و انگاره های فرهنگی پرداخته اند.

اما نکته سومی که در ایم میان قابل اشاره است، رشد کمی – کیفی تئاتر خیابانی شهر ها و شهرستان های مختلف است. نمونه چنین امری تعداد ارتب منتخب هفتمین جشنواره در مقایسه ای تطبیقی است. به عنوان مثال آثار شهر تقریبا ۵۰۰ هزار نفری مریوان به طور نسبی با آثار کلاتشهر ۱۲ میلیونی تهران برابر است. حالا این بحث تنها به مقوله کمی آثار مخوم نیست زیرا آثار و کارگردانان هابی که از شهر کوچک به مرحله نهایی جشنواره رسیدند ، ناشناس نیستند . چه بسا بسیاری از این افراد در جشنواره های فجر در همین تهران و در محوطه تئاتر شهر یا باغ هنرمندان با مخاطبان ده ها و حتی صد ها هزار نفری پایتخت روبه رو بوده اند که از نمایش آنها استقبال کرده اند، این بحث از رشد کمی و کیفی تئاتر خیابانی یک استثناست زیرا مریوانیان طی یک دهه گذشته شهر کوچک و کوهستانی خود را به عنوان خاستگاه تئاتر خیابانی ایران معرفی کرده اند. آنها تئاتر خیابانی را بخشی از فرهنگ خود می داندند و حتی فراتر از این مسئله پیشینه عمیقی در اجرای تئاتر خیابانی در روستاهای حومه مریوان دارند. بنابراین ، شهر یاد شده خواه ناخواه در زمینه تئاتر خیابانی فعالیت گسترده تری را دنبال کرده است. به همین دلیل در میان نسل های مختلف در زمینه تئاتر خیابانی رشد چشمگیری داشته است.

به گفته فاتح بادپروا از هنرمندان باسابقه تئاتر خیابانی ایران و یکی از بانیان جشنواره مریوان ، ایده تشکیل جشنواره از همان اجراهای متوالی در روستاها شکل گرفت. اجرایی که تقریبا به یک رپرئوار تئاتر خیابانی شبیه است و گویی مریوانیان به دلیل قرار گرفتن در یک محیط جغرافیایی معتدل و کوهستانی و روحیه مردمان روستا نشین ، به ظرفیت های بالای هنر تئاتر خیابانی توجه ویژه ای داشتند. از این رو آنچه حالا از این شهرستان مرزی کشور در انتظار هنرمندان ، مردم و حتی تئاتر دولتی برخی کشورهای جهان به چشم می آید ، دیگر بحث گنیو یا محصول انکور سپاه، توت فرنگی و ... نیست بلکه محصولی فرهنگی به نام تئاتر خیابانی است که در بومی ترین محتوا و به شکلی مدرن با تکنیک های روز اجرا می شود.

شناسی می کرد. کارگردانان دیگری همچون محمد زواری رسا ، البته در حوزه تئاتر صحنه ای کارهای قابل توجهی نشان داده اند این کارگردان پیش از این نمایشی با موضوع هشتمین اختر تابناک آسمان ولایت و امامت، امام رضاع) را به صحنه برد که عنوان برگزیده دویمین جشنواره بین المللی تئاتر صاحبدلان را به خود اختصاص داد.

او در اجراهای عمومی تئاتر شهر نیز نمایشی در ژانر آثار معمای و دراماتیک اجرا کرد. نمایش او با عنوان آتمکش به ماجرای باز شدن یک فرد ناشناس در یک قهوه خانه از روستا های شمالی کشور می پرداخت و پس از آن اتفاقاتی در روستا به وقوع می پیوست . این نمایش به دلیل استقبال تماشاگران تئاتر شهر با تقاضای دو اجرایی بودن روبه رو شد.

مریوان، شهر تئاتر عزیز رادسر از هنرمندان ایده پرداز تئاتر خیابانی ایران و از تئاتی های متولد مریوان با نمایش پسمانداها در شهر خود آماده اجراست. اسوی دیگر مختار محمدی دیگر کارگردان شناخته شده شهر تئاتر خیبانی با متنی که به همراه فاتح بی پروا نوشته است در جشنواره حضور دارد. دو کارگردان یاد شده آثار متعددی را اجرا کرده اند و در جشنواره فجر و برخی دیگر از رویدادها حضوری پر تلاش داشته اند.

عزیز رادسر، کار گردان ۲۸ ساله مریوان در سی امین جشنواره بین المللی تئاتر فجر با نمایش برزخ شب زدگان و با طراحی و ایده پردازی نمایش سیال مبتنی بر تکنیک های تئاتر مشارکتی، یکی از پرمشاشگرترین آثار در محوطه تئاتر شهر تهران بود. همچنین مختار محمدی طی این سالیان با استفاده از پتانسیل های نهفته در فضا و محیط و اثرزی بازیگری کارهای قابل قبول و درخور توجهی را در سطح کشور تولید کرده است. سوران حسینی با نمایش آخرین اجرا، کریم خاوری با یکی از نوشته های خود که با همکاری ابوالفضل اخترامی به رشته تحریر درآورده است، دو کارگردان دیگر تئاتر مریوان در جشنواره امسال هستند. نمایش کریم خاوری آقای واندال نام دارد. علاوه بر کارگردانهایی شناخته شده مریوان چند اثر دیگر از استان کردستان در این رویداد بین المللی حضور دارند که حتی تعداد کارهای آنان را از تهران هم افزون تر ساخته است. فرانک شریفی با نمایش عجب زمونه ای شده هوشیار قوامی با واسه یه نخ سیگار و سید فریدون احمدی با خودتان قضاوت کنید به ترتیب از سقز و سنندج در مریوان حاضرند.

سید فریدون احمدی، کارگردان اهل سنندج در یکی از آخرین کارهایش با نمایش آئینی به تئاتر شهر تهران آمد و یکی از آئین های چند هزار ساله باران خواهی کردستان را در رابطه با شهر آناهیتا را در سی امین جشنواره بین المللی تئاتر فجر اجرا کرد. تئاتر پهناور ایران برخورد، اسکاتلندی نوشته و کار کاوه مهدوی از کرج ، زندگی با طعم سس تند از جلال مشتاقیان (اصفهان)، آن سوی موج، علی رحیمی (میناب)، یارانه، علی قاضی (مسجد سلیمان) و قیوض خوانی ، علیرضا قاسمی (بناب) از دیگر نمایش های مطرح سراسر کشور هستند که در هفتمین جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی مریوان حضور دارند. آثار دیگری همچون فکتر به شرط جاقو به کارگردانی سعید خیراللهی از دهلران، با دنده سنگین حرکت کنید از مهدی حبیبی و سین مثل سهراب، میثم سرآبادانی قابل اشاره

تئاتر خیابانی تهران نیز از فعالین این حوزه فرهنگی به شمار میروند و ایده های خاصی را در طراحی آثار خود داشته اند.

احمد صمیمی پیش از این نمایش بوی باروت را در

هستند. سه کارگردان یاد شده سال گذشته نیز در مریوان و جشنواره فجر حضوری دیدنی داشتند و آثار جذابی را اجرا کردند.

ناگفته نماند که دستاتک تولید مشترک ایران و ترکیه به کارگردانی امیرامیر حسین شفیعی و قصه های من و تو به کارگردانی مریم معترف در بخش جانبی جشنواره به اجرا در می آیند.

خبر

چاپ دوم کتاب

«میرنامه» در کردستان ترکیه

■ رُمان میرنامه که اثر نویسندهی کُرد «ژان دوست» می‌باشد، بعد از اتمام موجودی کتاب و استقبال خوانندگان، برای دومین بار نیز در انتشارات «وستا»ی شهر «آمد» چاپ و منتشر گردید.

چاپ اول این کتاب در سال ۲۰۰۸ در همین انتشارات صورت گرفت و این اثر بعد از آن که در استیتوهای کُردی هرچهار بخش کردستان در معرض فروش قرار گرفت، نویسندهی این کتاب اقدام به چاپ دوم آن کرد.

این اثر به زندگی روشنفکرانی می‌پردازد که برای آزادی ملت کرد در تلاش بوده‌اند.

وقایع زمان مربوط به عصر «احمد خانی»، شاعر پرآوازهی کرد کرمانج است.

ژان دوست در این باره گفت: «انتشار این اثر با نقدهای متعددی همراه شد که منتقدان ادبی دربارهی آن نوشتند و این خود از موفقیت این کتاب حکایت می‌کند».

این نویسندهی کرد بر این باور است که خواندن زمان‌های کُردی، از یک سو یکی از بهترین روش‌ها برای تقویت خواندن و نوشتن کُردی برای کردهای کردستان ترکیه می‌باشد و از جهتی نیز مردم کرد را با تاریخ‌شان عجین می‌کند.

مجموعه شعر کُردی «سید یونس هاشمی»

چاپ و منتشر شد.

■ اُیین کتاب که تحت عنوان «واو دیوره نه نیش» یعنی «در آنجا منشین» با همکاری نشر «باغ نی» کرمانشاه چاپ شده است.

این مجموعه، حاصل هفت سال تلاش شاعر است که شامل اشعاری در قالب‌های مثنوی، دوبیتی پیوسته، ترجیع بند و غزل است و زبان شعری این کتاب، روان ، فضایی آن اصیل و بومی و است و از واژگان اصیل کُردی کلهری در ان استفاده شده است.

در حالی که چندی پیش خبر افزایش قیمت کاغذ و بهای چاپ در ایران انتشارت یافت، اما نویسندگان کرد، با ذوق و علاقهی پیشین خود، به کار فرهنگی و ادبی کُردی ادامه می‌دهند. این مجموعه شعر کُردی کرمانشاهی در ۹۶ صفحه و در تیراژ ۱۰۰۰ نسخهای به چاپ رسیده است.

محمدجلیل‌عندلیبی:

موسیقی کُردی بخش عظیمی از موسیقی

ایرانی را تشکیل می دهد

■ محمدجلیل عندلیبی گفت: ادبیات و موسیقی غنی کُردی بر موسیقی اصیل ایرانی بسیار اثرگذار بوده و بخش عظیمی از موسیقی بعد از انقلاب را تشکیل داده است. این موزیسین برجسته ضمن اعلام این مطلب به خبرنگار کردپرس در ادامه به تأثیرات موسیقی کُردی بر موسیقی اصیل ایرانی پرداخت و افزود: موسیقی کُردی غنی ترین موسیقی ایران زمین است که پیشینه تاریخی بسیار درخشانی دارد. البته موسیقی کُردی و موسیقی فارسی با وجود تفاوت ها به دلیل ریشه مشترک قومی، مجاورت مکانی و شباهت های زبانی، بسیار به هم نزدیک هستند.

عندلیبی ادامه داد: ورود «دف» (به عنوان یک ساز اصیل کُردی)، «دیوان» و «دوزله» یک حرکت و پویایی تازه به موسیقی اصیل ایرانی بخشید.

این موزیسین که سابقه همکاری با هنرمندان بزرگی همچون محمدرضا شجریان و شهرام ناظری را در کارنامه خویش دارد همچنین خاطرنشان کرد: بعد از ۳۳ سال هنوز بسیاری از ریتم های موسیقایی برگرفته از موسیقی کُردی هستند، به خصوص ریتم های کُردی مشعر «هفت ضربی» و «دو چهارم» بر موسیقی ایرانی بسیار اثر گذار بوده اند.

وی که دآوری بخش کلاسیک ایرانی در چهارمین جشنواره ملی موسیقی مقاومت را نیز عهده دار بود در مورد این جشنواره گفت: در مقایسه با سایر جشنواره هایی مانند ذکر و ذاکرین، موسیقی نواحی و آئینی که من در آن حضور داشته ام، سطح کارهای ارایه شده در این جشنواره از پتانسیل بالاتری برخوردار بود.

عندلیبی در مورد کیفیت گروه های کرمانشاهی حاضر در جشنواره ابراز داشت: از میان گروه های سنتی حاضر در بخش کلاسیک ایرانی سه گروه بسیار خوب بودند که دو تای آن ها کرمانشاهی بودند. این جوان ها موزیسین های خوبی بودند که در صورت حمایت قادر به انجام هر کاری هستند.

این هنرمند در پایان سخنانش افزود: مسئولین برای برگزاری اینگونه جشنواره ها باید بودجه بسیار بیشتری در اختیار مردم هنردوست، هنرشناس و مهمان نواز کرمانشاه قرار دهند

در پچه

آیا اهانت یک عمل انسانی و حقوق بشری است؟

محمد بسته نجار

■ این ایم شاهد پروژه هایی می باشیم که در دنیای غرب به صورت فیلم و یسا کاریکاتورهای اهانت آمیز به پیامبر اسلام(ص) و یا سوزاندن و له کردن آن در جریان است. این گونه اعمال افکار و احساسات مردم مسلمان را درتمام نقاط جهان جریحه دار کرده است. مسلمانان آزرده از این توهین‌ها نیز با تظاهرات و راهپیمائی هایی فریاد اعتراض خود را بلند نموده و در پاره ای از نقاط نیز این اعتراضات به خشونت و خون آغشته شده است. من نیز به عنوان یک شهروند ایرانی ، مسلمان شیعه و عضو دهکده ی جهانی به سهم خود و هماهنگ با همه مردم معترض به توهین وآزرده سازی دیگران در جهان از جمله مسلمانان که صدای اعتراض خود را بلند کرده اند این عمل را محکوم می کنم. در این مقاله درصدد این نیستم که به ریشه و منشأ انتشار این فیلمها و کاریکاتورها و این که در پشت پرده سیاست چه کسانی دست اندر کارند و چه پهره براری هایی از آن می خواهند بکنند بپردازم؛ این را به سباسبین و تحلیلگران واگذار می کنم. در اینجا از باورهای درونی خود و از منظر حقوق بشری به این مساله می نگرم.

اگر آن افراد ویه طریق اولی گردانندگان فیلم و یا انتشار دهندگان کاریکاتورها کوچکترین آشنائی با مبانی اسلام داشتند، یا این کار را انجام و نسبت به اقدام خود پافشاری می نمودند؟

دنیای غرب نیز با نسبت دادن مسئولیت این اعمال به افرادی که به نظر خود در چارچوب آزادی عقیده و بیان فعالیت نموده اند از خود سلب مسئولیت

و کرده و کوچکترین اقدامی در جهت برخورد با این رفتارها و پاسخ به احساسات پرشور و عاطفی مسلمانان جهان که قلبشان جریحه دار شده است برنداشتند.

آیا جهان غرب این پیام آسمانی قرآن را خطاب به پیروانش نخوانده اند که می گوید حتی به بتهای مشرکین ناسزا نگویند:

”وَلَا تُسَبِّحُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ... به معبودانی که به جای خدا (به نیایش) می خوانند ناسزا ندهید.(سوره انعام/آیه۸۰)“ همان آئینی که مهمترین و اصلی ترین اهدافش برقراری توحید و مبارزه با شرک و بت پرستی است. درعین حال به گردنگانش می گوید به آن بتها دشنام و ناسزا ندهید.

آئینی که سفارش به پیروانش می دهد که با دیگر ادیان با مهربانی و قسط و عدالت رفتار نمایند. “ ولائینها کُسمَ الله عَنِ الدِّینِ کِم یَقْتُلُوکُم فی الدِّین و کِم یخرِجُکُم مِن دِیارِکُم اَنْ تَبْرُوهُم وَتَقْسِطُوا اِلَیْهِم اِنَّ اللهَ یُحِبُّ الْمُعْسِطِین. خداوند شما را از کسانی که با شما در دین کارزار نکرده اند و شما را از خانه و کاشانه تان آواره نکرده اند نپی نمی کند از این که در حقشان نیکی کنید و با آنان دادگرانه رفتار کنید، بی گمان خداوند دادگران را دوست دارد.(سوره ممتحنه/آیه۸)“

آئینی که صریحا به مومنان خود دستور می دهد از هتک حیثیت افراد پرهیز نموده و آنان را به باد تمسخرنگیرد.

“ یا ایها الذین امنوا لا یسخر قوم مِن قوم عسی ان تکنوسوا خیراً منهم. ای مومنان نباید که قومی، قوم دیگر را به ریشخند و تمسخر بگیرند، چه بسا اینان از آنان بهتر باشند.(سوره حجرات/آیه ۱۱)“

آیا مفهوم آزادی عقیده و بیان در اعلامیه جهانی حقوق بشر بدان معناست که هر کس و هر مقامی و هر جمعیت و نشریه ای خود را در پشت سر آن پنهان کرده و هر گونه اهانت و ناسزایی که می خواهد برای جریحه دار کردن دیگران و هتک حیثیت آنان و تحقیر شخصیت شان انجام دهد.

مگر مفاد ماده ۱۳۰ اعلامیه جهانی حقوق بشر به این اشاره ای ندارد که :

”هیچ یک از مقررات اعلامیه حاضر نباید طوری تفسیر شود که متضمن حقی برای دولتی یا جمعیتی، یا فردی باشد که به موجب آن بتوانند هر یک از حقوق و آزادی های مندرج در این اعلامیه را از بین ببرد یا در آن راه فعالیتت بنمایند“

مگر مقدمه اعلامیه جهانی حقوق بشر به این مساله اشعار ندارد که حیثیت ذاتی اعضای خانواده بشری نباید باعث به تحقیر کشاندن آنها و پایمال شدن شخصیت شان گردد؟

از آنجائی که شناسایی حیثیت ذاتی کلیه اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال ناپذیر آنان اساس آزادی و عدالت و صلح را در جهان تشکیل می دهد؛از آنجا که عدم شناسائی و تحقیر حقوق بشر منتهی به اعمال وحشیانه ای گردیده است که روح بشر را به صمیم واداشته و ظهور دنیایی که در آن افراد بشر در بیان و عقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشد به عنوان بالاترین آمال بشر اعلام شده است.(مقدمه اعلامیه حقوق بشر)

آیا بدترین اهانت ها به مقدسات دیگران به ویژه به مسلمانان و جریحه دار کردن حیثیت افراد مغایر با اصول انسانی و حقوق بشری نمی باشد؟

حقوق جزاء از اصولی پیروی می کند که هر کدام از این اصول هدف ایجاد نظم اجتماعی و حمایت از حقوق فردی و اجتماعی را تعقیب می نماید از مهمترین این اصول ، اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها بوده که حاصل اصل قانونی بودن حقوق جزاست این اصل که در حقوق بین الملل (بند ۲ ماده ۱۱ اعلامیه جهانی حقوق بشر) و نیز شرع مقدس و تعالیم اسلام (قاعده قبح عقاب بلا بیان) به رسمیت شناخته شده در حقوق ایران طی اصول ، ۱۶۶، ۱۵۹، ۳۷، ۳۲، ۳۶، ۲۲، ۲۳، ۱۶۹ و قانون اسلامی و مواد ۱۱ و۱۲ قانون مجازات اسلامی مبنای قانونی خود را یافته است.

اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها
حقوق جزاء از اصولی پیروی می کند که هر کدام از این اصول هدف ایجاد نظم اجتماعی و حمایت از حقوق فردی و اجتماعی را تعقیب می نماید از مهمترین این اصول ، اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها بوده که حاصل اصل قانونی بودن حقوق جزاست این اصل که در حقوق بین الملل (بند ۲ ماده ۱۱ اعلامیه جهانی حقوق بشر) و نیز شرع مقدس و تعالیم اسلام (قاعده قبح عقاب بلا بیان) به رسمیت شناخته شده در حقوق ایران طی اصول ، ۱۶۶، ۱۵۹، ۳۷، ۳۲، ۳۶، ۲۲، ۲۳، ۱۶۹ و قانون اسلامی و مواد ۱۱ و۱۲ قانون مجازات اسلامی مبنای قانونی خود را یافته است. در تعارض اصل قانونی بسودن جرائم و مجازاتها با اصل ۱۶۷ قانون اساسی ونیز ماده ۲۱۴ قانون آئین دادرسی کیفری نظرات مختلفی از جانب حقوقدانان مطرح شده که هر کدام سعی در حل تعارض و ارائه راهکار نموده اند .

به موجب اصل ۳۶ قانون اساسی (حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و بموجب قانون باشد) این اصل که با قید کلمه تنها تاکید مطلق بر اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها دارد، واژه جرم در علوم مختلف دارای معانی متفاوت است مثلا “ در علوم دینی که با تعبیری مانند ذنب ، اثم ، معصیه و... نامگذاری شده و به معنای تخلف از اوامر و نواهی شارع است با مفهوم جرم در علوم جامعه شناسی و روانشناسی متفاوت است. همین مفهوم در علم حقوق تعریفی دیگر دارد . مواد ۲ و ۱۱ قانون مجازات اسلامی هم که به تعریف جرم پرداخته و آنرا فعل یا ترک فعلی دانسته که در قانون برای آن مجازات تعیین شده و عنوان می دارد، مجازات و اقدامات تامینی و تربیتی بموجب قانونی است که قبل از وقوع جرم مقرر شده باشد و هیچ فعل یا ترک فعلی را بموجب قانون موخر جرم و قابل مجازات ندانسته و قانون لاحق را صرفا“ در موارد تخفیف یا عدم مجازات حاکم می داند ، نیز صحه بر اصل موصوف میگذارد، قاعده مشهود فقهی قبح عقاب بلا بیان نیز مشتمل بر همین معناست که مفهوم آن زشتی و فحابت مجازات است در صورتی که قبلا“از طرف مولی مورد تذکر قرار نگرفته باشد که مولی از این صفت میراست.

بررسی کتب تاریخی حقوق جزا موبد آن است که اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها تا قبل از رنسانس در نظامهای کیفری باستان مورد نظر نبوده و صرفا“ در قوانین بابل جهت پاره ای امور مجازاتهای تعیین گردیده که می توان آنرا در نوع خود ویا توجه به شرایط زمانی و مکانی آن عصر قابل توجه دانست در حقوق روم نیز این اصل بصورت ضعیف مورد توجه قرار گرفته لیکن چون فرامین سلطنتی بصورت کلی به مردم و قضات ابلاغ میشد زمینه ها خود کامگی و استبداد قضایی در برخوردهای سلیقه ای فراهم می گردید. دادگاه های کلیسایی بصورت شش و بدون وحدت رویه مبادرت به اصدار حکم و اجرای مجازات مینمودند همین اعمال زمینه ساز واکنش دانشمندان و نظریه پردازان قرن هجدهم میلادی مانند منتسکیو در فرانسه ، بنتام در انگلستان ، بکاریا در ایتالیا گردید که با کتب و نظرات خود سعی در تنسیق جرم و مجازات ، لزوم اعلام قبلی به جامعه و نیز تناسب بین جرم و مجازات داشتند .

بنایتا“ با انقلاب کبیر فرانسه در سال ۱۷۸۹ آمال آنها جامعه عمل پوشیده و قانونگذار فرانسوی آنرا تصویب نمود ،این اصل رفته رفته به سایر کشورها انعکاس یافت و حتی آنرا در قوانین اساسی خود جای دادند. دین اسلام سالها قبل از آن در قرآن و احادیث مانند تمام موارد گوی نو اندیشی و ترقی را از سایر تمدنهای روده و آنرا مورد توصیه موکد قرار داده است. محاکم اسلامی با الهام از مواردی مانند سوره اسراء آیه ۱۵ (ماکنا معذبین حتی نبعث رسولا“) سوره طلاق آیه ۷ (لا یکلف الله نفسا“ الا ما اتها) حدیث رفع ، قاعده دراه قاعده قبح عقاب بلا بیسان و اصل اباحه اصولی که ملل اروپایی بعدا“ به آن دست یافتند را ملاک عمل رسیدگی و صدور حکم قرار می داند ، لازم به ذکر است قاعده قبح عقاب بلا بیان از قواعد مهم شرعی و مترادف فقهی دینی اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتهاست. هر چند رفته رفته و در اثر

حقوق

عباس هادی – وکیل دادگستری

اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها

استبداد حکام و پادشاهان محاکم مذهبی و شرعی قدرت خود را از دست داده و نقش قواعد شرعی و احکام اسلامی کم کم بی رنگ شده جای خود را به خود محوری حکام و قضات منصوب آنان داد که شرح آن نیاز به تحلیل تاریخ دارد نهایتا“ در موقع تصویب متمم قانون اساسی قانونگذار بدوا“ در آن قانسون و قانون مجازات عمومی آن اصل را از قوانین اروپایی گرفته و وارد در حقوق ایران نمود . بعد از آن نیز در قانون اساسی و قانون مجازات اسلامی انعکاس یافت .بررسی تاریخ تصویب این اصل در قانون اساسی نشان می دهد که در آن زمان مخالفی نداشته لذا از این حیث از اصول استثنایی آن قانون است .

الف) نتایج و آثار اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها
این اصل مترقی که پذیرش و عمل به آن حافظ حقوق مردم در قبال دستگاه حاکم و تامین کننده آسایش فکری و اجتماعی و اقتصادی مردم است آثاری دربی دارد که عبارتند از :

الف) ۱ عطف به ماسبق نشدن مقررات جزایی : در صورتی که اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها ملاک عمل قرار گیرد قهرا“ قوانین مستوجب کیفر به ماسبق معطوف نمی گردد . هر چند حقوق ما تا حد زیادی متأثر از شرع و فقه است لیکن فقهی صرف نبوده و در حقوق مدون قاعدتا“ قوانین جهت آینده وضع می شود (ماده ۴ قانون مدنی) و در موارد جزایی نمی توان عملی که در گذشته صورت گرفته و برای آن مجازاتی معین نشده با قانون جدید حاکی از جرم انگاری آن عمل مورد عقوبت و کیفر قرار داد لذا ماده ۱۱ قانون مجازات اسلامی در این مورد تعیین تکلیف نموده، استثنایی که در این ماده قید شده و منطبق با اصول مترقی حقوق می باشد مواردی است که شامل تخفیف یا عدم مجازات

ج) جرم تام عقیم و محال
در یک تقسیم بندی حقوقدانان جرم را به تام ، عقیم و محال منقسم نموده اند ، جرم تام همانطور که از عنوانش پیداست جرمی است که مرتکب آنرا کمالا“ انجام داده و کلیه شرایط را جهت تحمل مجازات دارد ، جرم عقیم و محال در مقابل جرم تام است که در جرم عقیم با وصف اقدامات اجرایی به عللی که

مربوط به ناتوانی ، عدم مهارت و کلا“ لایل مربوط به شخص مرتکب است نتیجه حاصل نمی شود ، مثال شایعی که حقوقدانان جهت جرم عقیم زده اند اشتباه و بی مهارتی در هدف گیری از ناحیه مرتکب و نهایتا“ که خطا رفتن تیر است ، در جرم محال بر عکس جرم عقیم که امکان تحقق جرم موجود است لیکن بدلیل موانعی که به مرتکب بر میگردد جرم انجام نمی شود اصلا“ جرم قابل انجام نیست که حقوقدانان حالات مختلفی برای جرم محال ذکر نموده اند زمانی که جرم به اعتبار موضوع به حالت محال در می آید که مثال رایج آن سعی در کشتن شخص که زنده نیست یا تلاش در سقط جنین زنی که باردار نمی باشد است ، یا وقتی محالی جرم به وسایل ارتکاب آن منصرف است که نوثانند داروی شفا بخش به بیمار زده اند ، جرم محال موضوعی به محال ناشی از وسایل ارتکاب توسط حقوقدانان به مطلق و نسبی نیز تفکیک شده.

از جمله عناوین جرم محال که توسط بعضی از علمای حقوق در تقسیم جرم محال ذکر شده محال حکمی است و آن در صورتی است که اعمالی از ناحیه مرتکب سر می زند که هر چند قصد وی مجرمانه بوده و بعبارتی سوء نیت در ارتکاب آن افعال دارد لیکن قوانین جزایی آن عمل را جرم انگاری نکرده است .

جهت تحقق جرم وجود سه رکن قانونی ، معنوی قضائیه و بر شمردن وظایف آن کشف جرم و تعقیب و مجازات و تعریض مجرمین و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام ، را بر عهده قوه قضائیه گذارده که تاکید بر کلمه مدون به همراه قوانین حاکی از پذیرش اصل مورد بحث است ، در صورتی که قاضی ملزم به تفحص و کشف عناوین مجرمانه در منابعی غیر از قانون باشد با این مشکل مواجهیم که :
اولا“ : قضات ماذون مجتهد و دارای ینش عمیق فکری در تشخیص منابع و فتاوای معتبر فقهی نیستند.

ثانیا“ : اختلاف نظر و اعتقاد هر قاضی به اینکه چه منبعی از اعتبار بیشتری برخوردار است به اعتقادات وی بستگی داشته،چه بسا دادرسی فتوا یا منبعی را معتبر و ملاک عمل داند و دادرس دیگر فتنای مخالف آنرا حائز شرایط اعتبار و کمال تشخیص دهد و به آن عمل کند نتیجتا“ اسباب عدم وحدت رویه و تشتت آراء در محاکم را فراهم آورده است.

ثالثا“ : افراد جهت زندگی عادی لازم است به کلیه منابع فقهی اشرف داشته باشد چرا که ممکن است بر اساس مبنای عمل ، فعلی از نظر دادرسی جرم بوده که از نظر دادرس دیگر جرم نباشد و افراد لازم است جهت زندگی عادی به کلیه منابع فقهی و بلاخص زبان و ادبیات عرب که زبان دینی ما است احاطه داشته باشندو این امر خود سبب عسر و حرج

یا روانی و مادی ضروری است . فقدان یکی از این ارکان مانع تحقق جرم و قابلیت مجازات است . همانگونه که علمای مبرز حقوق جزا اعتقاد دارند عنصر قانونی جرم در طول دو رکن معنوی و مادی قرار دارد چنانچه در دادسرا قرارهای منع تعقیب یا به این علت صادر می شود که دلیلی مبنی بر ارتکاب جرم توسط متهم وجود ندارد یا در اثر آنکه عمل ارتكایی وفق قوانین جرم نمیباشد نتیجه ماخوذ از پرداختن به جرم تام ، عقیم ، محال و انواع جرم محال این است که در صورت عدم انتقاد به اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها و کم رنگ شدن این اصل منطبق با عدالت و وجدان جایی برای طرح جرم محال حکمی وجود ندارد .

د) اصل قانونی بسودن جرائم و مجازاتها، قوانین ومحاکم
اصل ۱۶۷ قانون اساسی : در مورد اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها حقوقدانان به تفصیل بحث نموده اند و اصول مختلف قانون اساسی ایران با تاکید بر کلمه قانون پذیرش و حاکمیت آن در حقوق موضوعه را حتمی می نمایند، لیکن اصل ۱۶۷ قانون اساسی که مقرر می دارد: (قاضی موظف است کوشش کند حکم هر دعوی را در قوانین مدونه بیابد و اگر نیابد با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر حکم قضییه را صادر نماید و نمی تواند به بهانه سکوت یا نقض یا اجمال یا تعارض قوانین مدونه از رسیدگی به دعوی و صدور حکم امتناع وزرد بموجب اختلاف و طرح نظرات متفاوت و گاها“ مغایر حقوقدانان در خصوص تفسیر این اصل و سعی در جمع آن با اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها گردید به نحوی که بعضی آنرا منحصر به مسائل حقوقی دانستند و ذکر کلمه دعاوی در آن اصل را موید ادعایشان دانستند که دعوی خاص مسائل حقوقی است . بعضی اصولی مانند اصل ۳۶ را مخصص این اصل دانسته اند لیکن استدلالی که در توجیه نظرات خود نموده اند کافی بنظر نرسیده و با ایراداتی مواجه است. بلاخص که با تصویب مواد ۸ قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب و ۲۱۴ قانون آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری بعضی تفاسیر به بن بست رسیده و موضوعیت خود را از دست داد.چرا که بموجب این مواد قضات مکلف به رسیدگی به دعاوی و شکایات موافق قوانین و اصل ۱۶۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی گردیدند، با وجود این قوانین دامنه شمول اصل ۱۶۷ قانون اساسی به قوانین کیفری حتمی و اجتناب ناپذیر بوده و جای هیچ گونه تفسیر وتحلیل باقی نمی گذارد.

لیکن قدر مسلم آن است که استناد قاضی به منابع اسلامی و فتاوی معتبر به معنای جرم انگاری و خلق عناوین مجرمانه نیست بلکه در مواردی که عنوان مجرموصف میگذارد، قاعده مشهود فقهی قبح عقاب ارتكایی مطابق با آن است قاضی می تواند در موارد اجمال یا ابهام و در شرایط ، جزئیات و حدود و ثغور آن از منابع و فتاوی معتبر استمداد نماید . البته آئین نامه دادسرا ها و دادگاه های ویژه روحانیت که در صورت عدم تعیین مجازات از ناحیه شرع و قانون برای عملی حاکم مستقلا“ و بر اساس نظر خود مبادرت به صدور رای می نماید جای هر گونه تفسیر را گرفته و در آن صراحتا“ به اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها تعدی شده است . و بنظر میرسد قانونگذار ما ضمن پذیرش اصل موصوف به شدت تحت تاثیر شرع بوده و نوعی رویکرد به فقهی بودن جرائم و مجازاتها داشته ،این دو گانگی و تشتت موضوع لازم است با اصلاح و بازنگری قوانین رفع شود . اداره حقوق قوه قضائیه در نظریه مشورتی شماره ۲۵۳۰۷/ ۷۲/۴/۷ که عنوان داشته (با سکوت قانون قاضی مکلف به صدور رای بر برائت است هر چند عمل مذکور در شرع حرام باشد) با اعلام موضع خود اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها را مورد ادعان و تاکید قرار داده است .

(و) تسری اصل قانونی بودن به اقدامات تامینی و تربیتی
با وجود ماده ۲ قانون مجازات اسلامی که جرم را تعریف نموده بعضی از حقوقدانان معتقدند که اصل قانونی بودن منحصر به جرائم است و اقدامات تامینی هستند نمی توانند مشمول این قاعده شوند. لیکن بنظر می رسد تسری این اصل به اقدامات تامینی و تربیتی با عدالت سازگارتر است و از آنجا که مساعد به حال متهم می باشد لازم است اعمال گردد چسرا که اگر چه ماده ۲ قانون مجازات اسلامی در تعریف جرم فعل یا ترک فعلی که بموجب قانون مشمول مجازات است را جرم می داند لیکن ماده ۱۱ آن قانون که مجازات و اقدامات تامینی و تربیتی را بموجب قانون قبیل از وقوع جرم قابل اجراء می داند این نقض را بر طرف نموده و بر همین اساس می توان اقدامات تامینی و تربیتی را تحت شمول اصل قانونی بودن قرار داد بلاخص که از باز بودن دست قاضی در لحاظ اینگونه اقدامات که به هر حال اعمال محدودیت در مورد متهم است ، بدون تصریح در قانون جلوگیری نموده و قاضی موظف است در چهار چوب قانون مدون عمل نماید .

نظرسراة

جنگ هشت ساله و وضعیت

مناطق جنگی

عثمان مرزین – حقوقدان

■ جنگ هشت ساله‌ی عراق ایران با حمله و تجاوز ناگهانی کشور عراق شروع شد که طی هشت سال، مداوما خسارات فراوانی را از جهت گوناگون بر جای گذاشته به طوری که جوانان بسیاری شهید یا جانباز شده و عده‌ی بسیاری بهترین ایم عمار خود را در اسارت و شکنجه‌ی دولت مهاجم سپری کرده و شهرها و روستاهای بسیاری هم ویران و تخلیه شده و جنگ با ویرانی مناطق کثیری از غرب کشور خاتمه پیدا کرد. اگر از حیث رعایت یا نقض مقررات حقوق بین‌الملل و اصول مخاصصات با این جنگ نگر بسته شود، موارد فاحشی از بی‌توجهی و انکار و نقض حقوق بین‌الملل و اصول لازم‌الرعایه جنگ دیده می‌شود و بسیاری از مقرراتی که جزو اصول بدیهی، عرفی و آمره حقوق بین‌الملل هستند یا از مقرراتی بوده که کشور مهاجم اجرائی آنها را قبلا قبول یا تضمین کرده زیرا با گذشته شده‌اند و اگر کشور مهاجم قبل از توسل به حمله به ایران چرایی و نتایج این عمل را از خود سؤال می‌کرد، به این پدیده شوم متوسل نمی‌شد. حاکمان کشورها و رهبران گروه‌های مسلح باید جنگ را از مجموعه‌ی قواعد رفتاری خود حذف کنند که بررسی غیرقانونی و خلاف اصول انسانی بودن جنگ، موضوع این نوشته مختصر نیست و باید به طور مفصل مورد کنکاش قرار گیرد.

اکنون که در سالگرد حمله‌ی نظامی به ایران و شروع جنگ ویرانگر هشت ساله قرار داریم، در رسانه‌ها شاهد بررسی آن از جهات مختلف هستیم که مهم‌ترین نکته‌ای که بر آن تاکید می‌شود، بیان رشادت و ایثارگری ایرانیان خصوصا نیروهای داوطلب نظامی است اما با وجود سپری شدن ۲۵ سال از خاتمه‌ی جنگ تاکنون وضعیت مناطق جنگ‌زده غرب کشور و گردنشین و بازسازی آن و زدودن آثار جنگ و توجه بر مصیبت‌های هشت ساله‌ی که مردم و ساکنان این مناطق شبانه روز آن را تجربه و تحمل کرده‌اند مورد بررسی و اهتمام قرار نگرفته در حالی که دیدگاه صحیح و واقع‌بینانه ایجاب می‌کند تمام ابعاد جنگ مورد توجه باشد نه فقط یکی از ابعاد آن.

این جنگ با حمله به مناطق مسکونی و شهرهای غرب کشور شروع شد که فورا منجر به آوارگی و سرگردانی ساکنان آن مناطق شده و این آوارگی به طول مدت جنگ هشت ساله تداوم داشت و در این مدت مردم جنگ‌زده خانه و کاشانه‌ی خود را از دست داده و بدون اشتغال و درآمد در شهرهای دیگر غریبانه آواره و ساکن شده و زمین‌های کشاورزی خود را بلااستفاده رها کردند. همچنین به اجبار خود و خانواده‌شان در فرهنگ شهرهای دیگر جذب شده و خود و گذشت خود را فراموش کردند که این امر هم موجب تعارضات و اختلافات فرهنگی بسیاری شده و پدیده‌ی مهاجرت و جدایی از کاشانه را اشاعه داده است. این وضعیت که مربوط به ایام جنگ ویرانگر و ناشی شده از آن دوران است کماکان ادامه داشته و با گذشت ۲۵ سال از اتمام جنگ اقدامی برای اعاده‌ی وضعیت جنگ‌زدگان به شرایط و اوضاع قبل از جنگ صورت نگرفته است.

اگر بررسی جنگ صرفا به هشت سال مذکور محدود شده و اقدامات لازم و ضروری برای بعد از جنگ مورد توجه واقع نشود، ایراد بزرگی است و این رویه باید مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد. خلق حساسه و رشادت توسط جنگ‌آوران و نیروهای نظامی اسری مهم و موجب افتخار و عامل مهم در جلوگیری از تصرف خاک کشور و کسب پیروزی دشمن بوده اما نباید تأثیر نبردهای محلی و صبر و استقامت آنان و ایثاری که در فداکردن جان و مال خود در راستای دفاع از کشور از خود نشان داده‌اند مورد فراموشی یا انکار قرار گیرد.

چه توجیهی برای عدم رسیدگی کافی به وضعیت افراد ساکن در مناطق جنگ‌زده وجود دارد؟ آیا گذشت مدت طولیل ۲۵ سال از خاتمه‌ی جنگ برای زدودن آثار جنگ از مناطق غربی کشور و گردنشین کافی نیست؟ مگر مدت لازم برای بازسازی مناطق جنگ‌زده چند سال است و آیا درگیر شدن مناطقی با جنگ باید به معنای کم برخورداری و محرومیت آن منطقه تا دهها سال بعد از جنگ است؟ روحیه‌ی مجاهدت ایرانیان آن چنان عامل تعیین کننده است که می‌تواند کشور مهاجم کاملا مسلح به تجهیزات نظامی پیشرفته را زمین‌گیر کند. قطعا بازسازی این مناطق با همین روحیه و نیروی ایمان کاری است سهل و شدنی اما متأسفانه به محض اتمام جنگ، موضوع جنگ و برقرار شدن شرایط صلح که مردم مناطق جنگی دیگر شاهد آثار و تبعات ناگوار جنگ در کنار خود و کاشانه‌شان نباشند.

یادداشت

عدالت جهانی می شود

توماس فریدمن

■ شما ممکن است اطلاعاتی از مطلب اخیر مجله نیوزویک چین نداشته باشید. پس اجازه بدهید اطلاعات شما را به روز کنیم. فکر می کنید چه کسی روی جلد مجله به عنوان تاثیر گذارترین چهره خارجی نامیده شده بود؟ باراک اوباما؟ نه بیل گیتس؟ نه وارن بافت؟ نه شما را راهنمایی می کنم. او یک ستاره راک در آسیا است که مردم چین، ژاپن و کره جنوبی بلیط هایش را در بازار سیاه خرید و فروش می کنند که صدایش را بشنوند تسلیم شدید؟

او مایکل سندل، فیلسوف سیاسی دانشگاه هاروارد است.

این خبر برای حدود ۱۵۰۰۰ دانشجوین دانشگاه هاروارد که کلاس افسانه‌ای «عدالت» او را شرکت کرده اند غیر منتظره نخواهد بود. چیزی که کلاس او را اینقدر جالب می کند، روش سندل در استفاده از مثال های زندگی واقعی است که فلسفه های ارسطو، کانت و استوارت میل را به تصویر می کشند.

سندل ۵۸ ساله با پرسشی یک سوال کلاسیک را شروع می کند، مثل: «یا این عادلانه است که دیوید لترمین ۷۰۰ برابر بیش از یک معلم مدرسه درآمد دارد؟» یا «یا ما از نظر اخلاقی برای تصحیح اشتباهات نسل پدر بزرگ، مادر بزرگ هایمان مسئولیم؟» دانشجویان جواب های متفاوتی می دهند و در سرتاسر کلاس با هم بحث می کنند، و با فیلسوف ها مناظره می کنند و هنر استدلال منطقی و اخلاقی را از این طریق فرا می گیرند.

علاوه بر جنبه آموزشی، این کلاس با تماشایخانه بزرگی را می سازد تا آنجا که هاروارد و شبکه WGBH از این کلاس ها سریال های تلویزیونی اجتماعی ساخته اند که در سال ۲۰۰۹ در کل کشور به روی آنتن رفته است. این سریال ها که هم اکنون بطور آنلاین و رایگان در دسترس است، باعث پویایی اندیشه ها در مکان های جالب توجه جدید شده است. سال گذشته تلویزیون NHK ژاپن یک نسخه ترجمه شده از این سریال ها را نمایش داد که باعث ایجاد شسور و هیجان در مورد فلسفه شد و دانشگاه توکیو در جهت ایجاد دوره سندل تشویق کرد. در چین مترجمان داوطلب به سخنرانی ها زیرنویس اضافه کرده و آن ها را در سایت های اینترنتی قرار دادند بطوریکه میلیون ها تماشاچی جذب کرد. کتاب جدید سندل – «عدالت: کار درستی که باید انجام داد چیست؟» بیش از یک میلیون نسخه فقط در آسیا فروش داشته است. کتابی که در مورد فلسفه اخلاق است، دوستان!

توصیف تاثیر زاین از سفر سندل به ژاپن اینگونه است: «کمتر فیلسوفانی هستند که قابل مقایسه با ستاره های راک و چهره های مشهور تلویزیونی باشند، ولی این محبوبیتی است که مایکل سندل از آن بهره برده است» در سخنرانی اخیرش در توکیو، «صف های طولانی حتی یک ساعت قبل از شروع برنامه غروب تشکیل شده بود. بلیط هایی که در ابتدا بطور رایگان و با قرعه کشی توزیع شده بود آنچنان خواهان داشت که به گزارش یک نفر پیشنهاد فروش ۵۰۰ دلاری نیز ارائه شده بود.» سندل همین سخنرانی را با این سوال شروع کرده بود: «یا بازار سیاه بلیط عادلانه هست یا نه؟»

ولی از همه جالب تر استقبالی است که از سندل در چین شده بود. او اخیرا یک تور کتاب و سخنرانی های در دانشگاههای سینگپو و فودان داشته است، جایی که دانشجویان ساعت ها پیش از سخنرانی صندلی ها را گرفته بودند. در این نیمسال تحصیلی، دانشگاه سینگپو دوره ای به نام «فکر انتقادی و استدلال منطقی» بر اساس مدل سندل شروع کرده و بازدید سندل از کلاس در اخبار ملی پوشش داده شده است.

محبوبیت سندل در آسیا محل تقاطع سه روند را نشان می دهد. یکی رشد آموزش آنلاین است، بطوریکه دانشجویان در هر کجای می توانند به بهترین پرفسورها از هر کجا دسترسی داشته باشند. دیگری اشتیاق در آسیا جهت شیوه بحث محور و خلاق تر تدریس برای تربیت دانشجویان خلاق تر و متکثرتر، و نهایتا اشتیاق جوانان برای مشارکت در استدلال ها و مناظرات اخلاقی به جای محدود کردن تحصیلاتشان به جنبه های تکنیکی، اقتصادی، بازرگانی و مهندسی صرف.

در سینگپو و فودان، سندل دانشجویان را با مجموعه مواردی درباره عدالت و بازار به چالش کشید: «یا عادلانه است که قیمت پاروی برف روسی را بعد از کولاک بالا ببریم؟ در مورد به مزایه گذاشتن پذیرش دانشگاهها برای قوی ترین شرکت کنندگان چطور؟»

سندل در این سخنرانی گفت: «حساسات طرفدار بازار آزاد بطور شگفت آوری زیاد شده است ولی برخی دانشجویان ادعا می کنند بازار نامحدود موجب اختلاف و نابرابری می شود».

رئیس دانشکده اقتصاد و مدیریت سینگپو در ایمیلی (نامه الکترونیک) این گونه توصیف کرده است که شیوه سندل در مورد تدریس عدالت «هم جدید وهم متناسب با وضعیت موجود در چین است.» متناسب

چون «فکر رفتاری در میان چین ها به بیشتر ابزاری و مادی است»، جدید بخاطر «حساسیت فعلی رشد اقتصادی چین».

برگردان: هما هدقان

ایده اصلی در این مقاله بررسی گذرای دیدگاههای مختلف در زمینه جهانی شدن، دولتهای ملی و هویتهای قومی است. در ضمن آن، با طرح تفاوت تعریف، برداشت و نحوه اثر گذاری جهانی شدن بر مقولههای چالش برانگیز دولت و قومیت، مخصوصا در کشورهای در حال توسعه خاورمیانه، بر این نکته تاکید شده است که دولتهای ملی در کشورهای در حال توسعه و هویتهای محلی و قومی موجود در سرزمین آنها، زیر تاثیر متفاوتی از روند جهانی شدن قرار میگیرند. بررسی این تاثیرات مخصوصا در ارتباط با جنبش اجتماعی کردها در خاورمیانه پایان بخش مقاله حاضر است.

مقدمه

جهانی شدن از مفاهیمی است که بیشتر از پایان دهه ۱۹۸۰ به بعد موضوع بحث محافل دانشگاهی و روشنفکری جهان شده است و در حال حاضر نیز هم چنان از عمده موضوعات بحث در محافل یاد شده است.

گفتمان جهانی شدن، مانند سایر گفتمانهای قبلی از پراکندگی تعاریف و ره یافتههای گوناگون رنج میرد و هر نگرشی برای برداشت خود از این فرایند، تعریف خاصی ارائه داده است. یکی از مشهورترین این تعریفها که مربوط به هواداران جهانی شدن است میگوید جهانی شدن ادغام سرسختانه بازارها، دولتهای ملی و فناوریها به درجهای که بیش از این هرگز مشاهده نشده و افراد و دولتهای ملی را قادر ساخته است تا دورتر، سریعتر و عمیقتر از گذشته به اطراف جهان دست پیدا کنند. جهانی شدن یعنی گردش سرمایه داری بازار آزاد به اغلب کشورهای جهان این تعریف رایجی است که بیشتر نویسندگان بر سر آن توافق دارند. در عین حال ره یافتههای دیگر، جنبه های فرهنگی جهانی شدن را مورد تاکید قرار میدهند/

علاوه بر اختلاف در تعریف جهانی شدن، بر سر ریشه ها و نقطه آغاز فرایند جهانی شدن نیز توافق چندانی میان پژوهشگران وجود ندارد. برخی از نویسندگان مانند آنتونی گیدنز، آترا پدیدهای معاصر و ناشی از ذرات مدرنیته میدانند و برخی مانند رابرتسون آترا دارای سابقه ماقبل مدرن بر میشارندو در عین حال پدیده جهانی شدن، چالشهای جدی در حوزه اندیشه برانگیخته و پیرامون آن چالشها؛ اندیشه ها و طیفه ای جدیدی برای تحلیل واقعیت تغییر یافته ظهور جنبشهای اجتماعی و جهانی شدن

اگر جنبشهای اجتماعی را پدیدهای مربوط به ملتها و زندگی شخصی افراد بدانیم، میتوان به رابطه و تاثیر جهانی شدن بر جنبشهای اجتماعی اندیشید. پیش فرض نظریه ی جنبشهای اجتماعی این است که جنبش در چهار چوب یک سرزمین ملی شکل میگیرد و رشد میکند،اما این پیش فرض تا حد زیادی تحت تاثیر اندیشه های جهانی شدن دچار چالش شده است. جنبش معتقد است که حداقل از چهار جنبه جنبشهای اجتماعی را در رابطه با جهانی شدن باید تنویریز کرد. اول اینکه بسیاری از جنبشها در ارتباط با مشکلات جهانی بسج میشوند که مهمترین آنها جنبش زیست محیطی، جنبش صلح و جنبش زنان میباشدند. اما امکان برقراری ایین مبادلات و آگاهی از مشکلات جهانی تا حد زیادی به وسیله ی دومین جنبه ی جهانی شدن یعنی گسترش ارتباطات فراملی افزایش یافته است. این امر نه تنها باعث رسیدن اخبار وقایع مناطق مختلف جهان به افراد و گروهها میشود؛ بلکه همکاری بین بخشهای محلی یک جنبش را نیز تسهیل میکند و پیوندهای فراملی درون آن را محکم میسازد. سومین جنبه، نوع مهاجرتها ی توده های در قرن بیستم است که موجب تحریک جنبشهای اجتماعی فراملی میشود. مسئله ای که باز به روند تسهیل فرایند ارتباطات و توسعه ی حمل و نقل بین المللی ارتباط دارد چرا که بیشتر مهاجرانی که به کشورهای صنعتی غربی مهاجرت میکنند معمولا ارتباط نزدیک خود را با بستگان و هم میهنانشان حفظ میکنند. از موضوع زوال دولت اخلاقی به جای محدود کردن تحصیلاتشان به جنبه های تکنیکی، اقتصادی، بازرگانی و مهندسی صرف. در سینگپو و فودان، سندل دانشجویان را با مجموعه مواردی درباره عدالت و بازار به چالش کشید: «یا عادلانه است که قیمت پاروی برف روسی را بعد از کولاک بالا ببریم؟ در مورد به مزایه گذاشتن پذیرش دانشگاهها برای قوی ترین شرکت کنندگان چطور؟»

سندل در این سخنرانی گفت: «حساسات طرفدار بازار آزاد بطور شگفت آوری زیاد شده است ولی برخی دانشجویان ادعا می کنند بازار نامحدود موجب اختلاف و نابرابری می شود».

رئیس دانشکده اقتصاد و مدیریت سینگپو در ایمیلی (نامه الکترونیک) این گونه توصیف کرده است که شیوه سندل در مورد تدریس عدالت «هم جدید وهم متناسب با وضعیت موجود در چین است.» متناسب چون «فکر رفتاری در میان چین ها به بیشتر ابزاری و مادی است»، جدید بخاطر «حساسیت فعلی رشد اقتصادی چین».

بر اینکه فعالیتهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در ورای مرزهای ملی، گسترش مییابند به نحوی که رویدادها تصمیمات و فعالیتهای یک بخش از جهان، تاثیرات سریعی بر افراد و جوامع سایر نقاط دنیا میگذارد. همچنان این روند، موجب سوق دادن دولتها و جوامع مختلف به سمت ایجاد نظام نوین جهانی گردیده است، به عنوان مثال اکنون در حوزه اقتصادی، همه دولتهای جهان کم و بیش جزئی از (نظام تجارت جهانی) محسوب میشوند که در دوره بیش از جنگ سرد، به شدت توسعه یافته است. افزایش شدت و گستردگی تعاملات جهانی با توسعه ادغام حوزه های محلی و جهانی، پیوند خورده است به گونه ای که تمایز بین آن چه جنبه داخلی دارد و آن چه که خارجی است را به طور روز افزونی، محو یا کم رنگ کرده است. (آنتونی مک گرو) آنتونی گیدنز، استاد جامعه شناسی انگلستان معتقد است که یکپارچگی جهانی شدن استحاله نهادهای اساسی است این تحول فقط تحت تاثیر و

تسلط نیروهای اقتصادی نیست و ارتباط نزدیکی با سیستمهای ارتباطی دارد و دولتها، ملتها، زندگی شخصی افراد اثر میگذارد. به عقیده او علاوه بر بازارهای جهانی و یکپارچه از جمله عوامل مؤثر در این زمینه انقلاب

اول اینکه درست است جهانیشدن قدرت انحصاری دولت را در کنترل بسر منابع اقتصادی و خبری، همچنین در اعمال رفتارهای مغایر با حقوق بشر با محدودیت روبه رو کرده است اما این محدودیتها باعث زوال دولتهای ملی نشده بلکه موجب جنبشهای جدید جهانی، منطقهای و محلی برای دولتها شده است. دوم اینکه جهانی شدن روند آزاد سازی فردیتها را در سطح کنونی و در مقیاس جهانی تشدید می کندو این امرمسد برخی از صاحب نظران در این زمینه بررسی نمیکند، این است که آیا جریان همسان سازی فرهنگی در حال اتفاق افتادن است؟ آیا با یک دست تر و همسانتر شدن سبک زندگی، تنوعات فرهنگی از بین میروند؟ آیا همسان شدن سبک زندگی با شکل گیری فرهنگ جهانی مخالفاند و آن را امری ناممکن و نامحتمل میدانند. مایک فیدرسون در کتاب فرهنگ جهانی استدلال میکند اگر منظور از فرهنگ جهانی چیزی مانند حاکمیت فرهنگ واحد بر جهان نیز میسر نخواهد شد. برخی نیز معتقدند اگر فرایند جهانی وجود دارد، محلی شدن و منطقهای شدن نیز در عرض آن بشدت در حال رشد یافتن است.

دیدگاه های مختلف موجود در باب نحوه اثر گذاری پدیده جهانی شدن بر موضوع هویتهای ملی و فرو ملی نشان دهنده آن است که نوع تعامل فرهنگها صرفا تابع قدرت سیاسی دولتها و قلمرو تحت نفوذ آنها در داخل یا سیاست بین دول در عرصه بین الملل به تنهایی نیست. این واقعیت را باید در نظر داشت که فرهنگ ها جدا از هم نیستند و هیچ فرهنگی نمی تواند در انزوا ی خود سر کند، به ویژه در جهان امروز هر فرهنگی که بخواهد خود را از روند عمومی تاثیر گذاری و تاثیر پذیری بر کنار سازد، مانند عضوی خواهد بود که بخواهد در اندام واره زنده ای، جزیره وار و بدون تعامل به حیات خود ادامه دهد. نداشتن ساز و کار داد و ستد با محیط اطراف، معنایی جز مرگ فرهنگ یا ادامه آن در بحران همیشگی ندارد. در عصر حاضر، فرهنگی که بخواهد باب داد و ستد با فرهنگهای دیگر را بر خود ببندد، محاصره ای را بر خود تحمیل کرده است که کمترین پیامد آن ایجاد گسستگی در راهها و اختلال در ابزارهای رشد حاکم بر این عصر است. باید خاطر نشان کرد که افزایش آگاهی از وابستگی متقابل انسانها به یکدیگر اینگونه که آلبرو مطرح میکند به معنای از میان رفتن ویژگی های متفاوت فرهنگها نیست، به همین دلیل است که مفهوم همکاری فرهنگی را برخی از نویسندگان مورد بحث قرار دادهاند. همکاری فرهنگی توانایی فرهنگها برای توانمندی و توسعه کیفی آنها با گشودن مجال بیشتر و گفتگو با یکدیگر است. همکاری فرهنگی اگر پایه این فرض استوار است که فرهنگهای منفرد اگر چه به صورت کاملا بینظیر عمل میکنند، اما ناقصاند و نیاز به کمال دارند. این روند البته حاصل نمیشود اگر آنها انزوا ی درون گروهی خود را ادامه دهند یا با دیگران خصومت ورزند. نیازمندی به کمال و رفع نقص مستلزم آن است که فرهنگها کنش و واکنش متقابل به هم داشته باشند. اگر پذیرفته شود که

جهانی شدن ضرورتا به همسانی فرهنگی منجر نمی شود، بلکه همکاری آنها را در این فرایند اهمیت مییابد در این صورت باید از امکانات احتمالی و تحریکهای جدیدی سوال کرد که به تاثیر از جهانی شدن به وجود میآیند.

در پاسخ به این سوال مخصوصا بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ آمریکا و تاثیری که بر روابط و حقوق بینالملل بر جای گذاشت، میتوان ادعا کرد که در آینده میان مدت از یک سو و در دراز مدت از سویی دیگر، امکانات زیر برای قومیتها فراهم میگردد: در میان مدت با تضعیف نسبی قدرت دولتها از یک سو و قدرتمند شدن سازمانها و نهادهای بین المللی، و غیر دولتی انتظار میروود همکاریهای بین المللی گسترش یابند. تحركات جدیدی که در زمینه حقوق بین المللی در حال شکلگیری است. مخصوصا با صدور قطعنامه ۱۲۷۲ شورای امنیت ملل متحد مبنی بر ضرورت تعهد عملی دولتها به قطعنامههای ملل متحد و محدود کردن یا از بین بردن حق شرط برای دولتها در ارتباط با همه اعلامیه ها و قطعنامه های ملل متحد، به نظر میرسد ایسن امر بیش از پیش شش جدید پیدا کرده است. اما در این مسئله، وضعیت فرهنگ های قومی در ارتباط با روند جهانی شدن قابل بحث خواهد بود. در این رابطه عدهای معتقدند که در روند جهانی شدن برخی از لوازم ضروری خود را دارا است و آن را تحمیل میکند. یعنی ارزشهای جهان شمول را مطرح مینماید و پدیدهی قومیتها در این روند استحاله و محو میگردد. در مقابل این نظریه عدهای دیگر معتقدند که جریانهای قومی باید راه را برای هویتهای مدنی گستردهتر در جوامع لیبرال دمکراتیک بگشایند و جای خود را به آنها بدهند.

اما به اعتقاد من همچنان که گیدنز اشاره میکند، یکپارچگی ح هانی فشار میآورد تا امکانات و تحریکهای جدیدی برای هویتهای فرهنگی محلی به وجود آید و احیای ناسیونالیسم محلی و شکلهای محلی هویت فرهنگی را از مظاهر آن بر می شمارد. جهانی شدن را

رابطه پدیده جهانی شدن با هویتهای قومی و بررسی انتقادی چند دیدگاه

عبدالعزیز مولودی

از زاویه ای دیگر نگاه میکند. به اعتقاد او جهانی شدن جریانی است که تفاوتهای بشری را به هم میپیوندد. این جریان بر پایه بلوغ عقلی فردی و اجتماعی نهادهای انسانی استوار است و مورد تصدیق قرار میگیرد. همانگونه که عقل و جامعه تحول مییابند، به صورت افزایش پاینده انسانها از وابستگی متقابلشان به یکدیگر آگاه می شوند. جهانی شدن اوج منطقی این افزایش آگاهی است. پرسش مهمی که به نظر میرسد برخی از صاحب نظران در این زمینه بررسی نمیکند، این است که آیا جریان همسان سازی فرهنگی در حال اتفاق افتادن است؟ آیا با یک دست تر و همسانتر شدن سبک زندگی، تنوعات فرهنگی از بین میروند؟ آیا همسان شدن سبک زندگی با شکل گیری فرهنگ جهانی مخالفاند و آن را امری ناممکن و نامحتمل میدانند. مایک فیدرسون در کتاب فرهنگ جهانی استدلال میکند اگر منظور از فرهنگ جهانی چیزی مانند حاکمیت فرهنگ واحد بر جهان نیز میسر نخواهد شد. برخی نیز معتقدند اگر فرایند جهانی وجود دارد، محلی شدن و منطقهای شدن نیز در عرض آن بشدت در حال رشد یافتن است.

دیدگاه های مختلف موجود در باب نحوه اثر گذاری پدیده جهانی شدن بر موضوع هویتهای ملی و فرو ملی نشان دهنده آن است که نوع تعامل فرهنگها صرفا تابع قدرت سیاسی دولتها و قلمرو تحت نفوذ آنها در داخل یا سیاست بین دول در عرصه بین الملل به تنهایی نیست. این واقعیت را باید در نظر داشت که فرهنگ ها جدا از هم نیستند و هیچ فرهنگی نمی تواند در انزوا ی خود سر کند، به ویژه در جهان امروز هر فرهنگی که بخواهد خود را از روند عمومی تاثیر گذاری و تاثیر پذیری بر کنار سازد، مانند عضوی خواهد بود که بخواهد در اندام واره زنده ای، جزیره وار و بدون تعامل به حیات خود ادامه دهد. نداشتن ساز و کار داد و ستد با محیط اطراف، معنایی جز مرگ فرهنگ یا ادامه آن در بحران همیشگی ندارد. در عصر حاضر، فرهنگی که بخواهد باب داد و ستد با فرهنگهای دیگر را بر خود ببندد، محاصره ای را بر خود تحمیل کرده است که کمترین پیامد آن ایجاد گسستگی در راهها و اختلال در ابزارهای رشد حاکم بر این عصر است. باید خاطر نشان کرد که افزایش آگاهی از وابستگی متقابل انسانها به یکدیگر اینگونه که آلبرو مطرح میکند به معنای از میان رفتن ویژگی های متفاوت فرهنگها نیست، به همین دلیل است که مفهوم همکاری فرهنگی را برخی از نویسندگان مورد بحث قرار دادهاند. همکاری فرهنگی توانایی فرهنگها برای توانمندی و توسعه کیفی آنها با گشودن مجال بیشتر و گفتگو با یکدیگر است. همکاری فرهنگی اگر پایه این فرض استوار است که فرهنگهای منفرد اگر چه به صورت کاملا بینظیر عمل میکنند، اما ناقصاند و نیاز به کمال دارند. این روند البته حاصل نمیشود اگر آنها انزوا ی درون گروهی خود را ادامه دهند یا با دیگران خصومت ورزند. نیازمندی به کمال و رفع نقص مستلزم آن است که فرهنگها کنش و واکنش متقابل به هم داشته باشند. اگر پذیرفته شود که

جهانی شدن ضرورتا به همسانی فرهنگی منجر نمی شود، بلکه همکاری آنها را در این فرایند اهمیت مییابد در این صورت باید از امکانات احتمالی و تحریکهای جدیدی سوال کرد که به تاثیر از جهانی شدن به وجود میآیند.

در پاسخ به این سوال مخصوصا بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ آمریکا و تاثیری که بر روابط و حقوق بینالملل بر جای گذاشت، میتوان ادعا کرد که در آینده میان مدت از یک سو و در دراز مدت از سویی دیگر، امکانات زیر برای قومیتها فراهم میگردد: در میان مدت با تضعیف نسبی قدرت دولتها از یک سو و قدرتمند شدن سازمانها و نهادهای بین المللی، و غیر دولتی انتظار میروود همکاریهای بین المللی گسترش یابند. تحركات جدیدی که در زمینه حقوق بین المللی در حال شکلگیری است. مخصوصا با صدور قطعنامه ۱۲۷۲ شورای امنیت ملل متحد مبنی بر ضرورت تعهد عملی دولتها به قطعنامههای ملل متحد و محدود کردن یا از بین بردن حق شرط برای دولتها در ارتباط با همه اعلامیه ها و قطعنامه های ملل متحد، به نظر میرسد ایسن امر بیش از پیش شش جدید پیدا کرده است. اما در این مسئله، وضعیت فرهنگ های قومی در ارتباط با روند جهانی شدن قابل بحث خواهد بود. در این رابطه عدهای معتقدند که در روند جهانی شدن برخی از لوازم ضروری خود را دارا است و آن را تحمیل میکند. یعنی ارزشهای جهان شمول را مطرح مینماید و پدیدهی قومیتها در این روند استحاله و محو میگردد. در مقابل این نظریه عدهای دیگر معتقدند که جریانهای قومی باید راه را برای هویتهای مدنی گستردهتر در جوامع لیبرال دمکراتیک بگشایند و جای خود را به آنها بدهند.

اما به اعتقاد من همچنان که گیدنز اشاره میکند، یکپارچگی ح هانی فشار میآورد تا امکانات و تحریکهای جدیدی برای هویتهای فرهنگی محلی به وجود آید و احیای ناسیونالیسم محلی و شکلهای محلی هویت فرهنگی را از مظاهر آن بر می شمارد. جهانی شدن را

نگاه

آزادی

برگردان: عزت الله فولادوند

■ آزادی سیاسی چیست؟ در جهان باستان، به‌ویژه در میان یونانیان، آزاد بودن به معنای اختیار مشارکت در حکومت شهر خویش بود. قوانین تنها به این شرط اعتبار داشتند که شخص حق داشته باشد در وضع یا الغای آنها شرکت بجوید. آزاد بودن به معنای اطاعت از قوانینی بود که شخص در وضع آنها خود دست داشته است، نه قوانینی که دیگران برای او گذاشته‌اند. از این قسم دموکراسی نتیجه می‌شد که حکومت و قوانین در همه شؤون زندگی نفوذ کنند

آدمی نه از نظرات حکومت و قوانین آزاد بود و نه ادعای آزادبودن از آن را داشت. تنها ادعای دموکراتها این بود که حق انتقاد و تحقیق و تخص و، در صورت لزوم، ایراد اتهام قانونی، یا هر ترتیب دیگری که در استقرار و حفظ آن همه شهروندان مشارکت داشته‌اند، به تنسای شاملگر همه کس می‌شود.

در دنیای جدید اندیشه‌ای نوین به ظهور رسید که در آثار بزرگمست استان از همه روشنتر بیان شده است، بدین عبارت که شانی از شؤون زندگی — یعنی زندگی خصوصی — وجود دارد که دخالت دولت در آن نامطلوب است، مگر در اوضاع و احوال استثنایی. پرسش محوری در جهان باستان این بود که «چه کسی باید بر من حکومت کند؟» بعضی می‌گفتند یک پادشاه یا فرمانروای فردی، برخی دیگر می‌گفتند بهترین مردم یا دلبیرترین آنان یا اکثریت یا دادگاهها یا رأی بالاتفاق همگان. در دنیای جدید پرسش دیگری به میان آمد دارای همان درجه از اهمیت، بدین عبارت که «چقدر حکومت لازم است؟» در جهان باستان فرض بر این بود که زندگی واحدی یکپارچه است، و قوانین حکومت شامل کل آن می‌شوند، و دلیلی نیست که بخواهیم هیچ گوشه آن را از نظرات حکومت و قوانین محفوظ و معاف بداریم. در دنیای جدید — خواه به لحاظ تاریخی به علت مبارزه کلیسا با مداخله دولت عرفی یا سکولار، خواه به علت پیکار دولت با کلیسا، خواه در نتیجه رشد سرمایه‌گذاری و صنعت و بازرگانی خصوصی و میل به محفوظ ماندن از مداخله دولت، و خواه به هر دلیل دیگر — فرض بر وجود مرزی میان زندگی خصوصی و عمومی قرار گرفت، و مسلم گرفته شد که در حوزه خصوصی، هر قدر هم کوچک، من می‌توانم آنچه می‌خواهم بکنم — می‌توانم آنگونه که دلم بخواهد زندگی کنم به آنچه بخواهم معتقد باشم، و آنچه بخواهم بیان کنم — به شرط آنکه این امر به حقوق مشابه دیگران لطمه نزند، یا بنیاد نظمی را استیلا نکند که چنین ترتیبی را امکان‌پذیر ساخته است. این همانا نظر لیبرالیسم کلاسیک است که کلاً با بخش‌هایی از آن در اعلامیه‌های مختلف حقوق انسان در آمریکا و فرانسه و در نوشته‌های کسانی مانند لاک و ولتر و تام پین و کنستانت و جان استوارت میل، به بیان آمده است. هنگامی که از حقوق مدنی یا ارزش‌های متعین سخن می‌گوییم، بخشی از مقصود ما همین معلست

این فرض که آدمیان در برابر یکدیگر و در برابر حکومت باید حفظ و حراست شوند، چیزی است که در هیچ جای دنیای هرگز کلاً و کاملاً پذیرفته نشده است، و آنچه من از آن به نام یونان باستان یا نظر کلاسیک یاد کرده‌ام، به صورت استدلال‌هایی از این دست دورتر سر بر آورده است:

«شما می‌گویید هر کس حق دارد آنگونه که ترجیح می‌دهد زندگی کند. ولی آیا این شامل همه می‌شود؟ اگر کسی نادان یا نابخه‌با می‌بی‌سواد یا از نظر عقلی و ذهنی عاجز باشد، و از فرصت و امکانات کافی برای رشد و بهرهمندی از سلامت محروم بماند، نخواهد دانست که چگونه انتخاب کند، و هرگز به راستی نخواهد دانست که آنچه واقعاً می‌خواهد چیست. اگر کسانی باشند که بفهمند طبیعت بشری چگونه است، آدمی آرزوی چه چیزی را بر سر می‌پوردد، و اگر این‌ها کاملاً شاید با حدی از کنترل موفق به کاری برای دیگران شوند که آن دیگران اگر خردمندتر و مطلع‌تر و پخته‌تر و ریشرفته‌تر بودند خود برای خویش می‌کردند، آیا این به معنای محدود کردن آزادی آنان است؟ چنین کسان در امور مردم مداخله می‌کنند ولی فقط برای اینکه مردم کارهایی بکنند که خود می‌کردند اگر آگاهی کافی داشتند یا همواره دارای بالاترین توان بودند به جای اینکه به انگیزه‌های غیرعقلانی تسلیم شوند یا دست به رفتارهای کودکانه بزنند یا اجازه دهند جنبه حیوانی طبیعتشان بر آنان غلبه کند. انسان بودن باید بخواهد، آیا می‌توان گفت که آنان آزادی کودک را محدود کرده‌اند؟ مسلماً نه. پدران و مادران و آموزگاران می‌خواهند خویششان واقعی بود که به ظهور برسند و نیازهای او را برآورند. این خویششان پنهان و واقعی در تقابل با خواسته‌های خویششان سطحی است که با پختگی و بلوغ بیشتر مانند مار که پوست می‌اندازد، به دور افکنده خواهد شد»